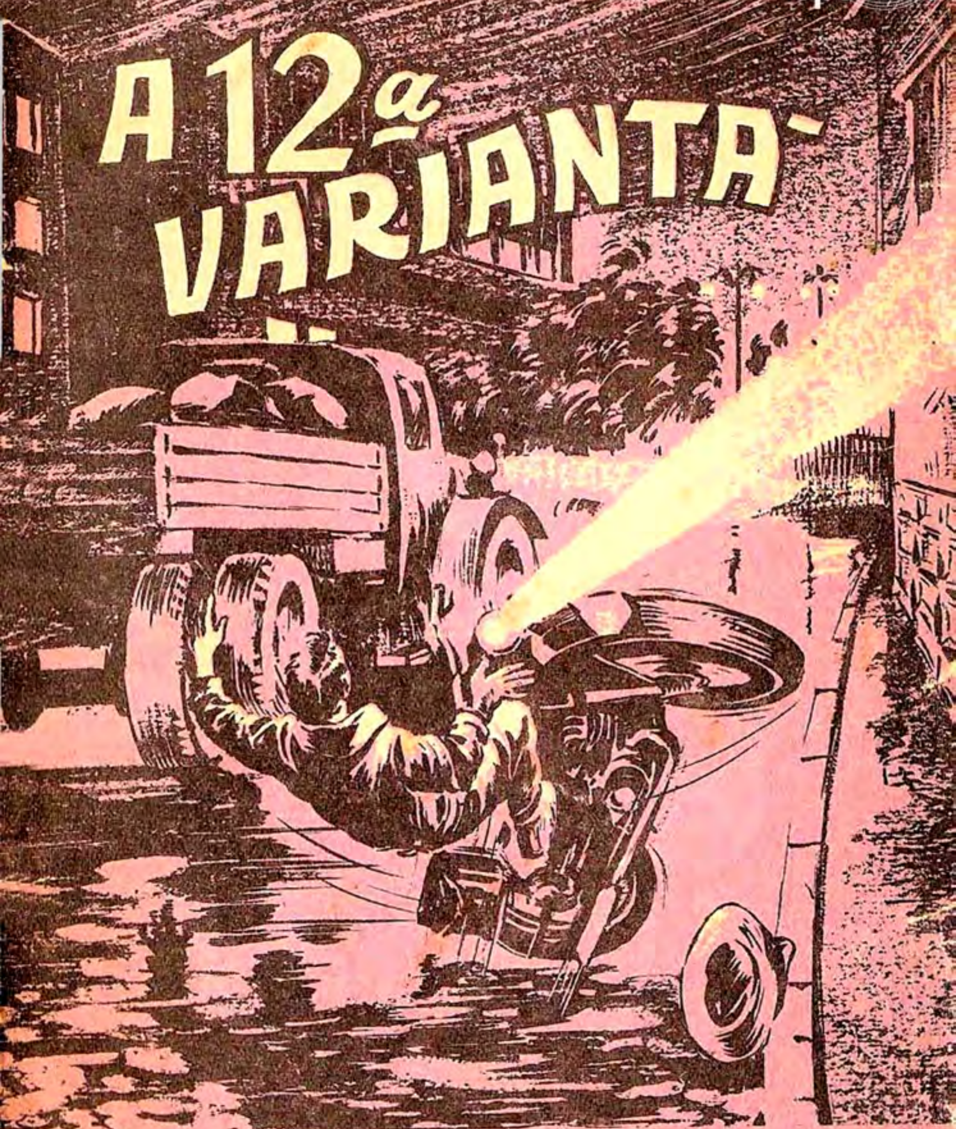
LEONID PETRESCU

A 12-a VARIANTA

COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

EDITATĂ DE REVISTA ȘTIINȚĂ și TEHNICĂ

3

1955

AU APĂRUT ÎN COLECȚIA NOASTRĂ:

Nr. 1-2 — METEORITUL DE AUR (partea I și a II-a)
de Octavian SAVA

Nr. 3 — A 12-a VARIANTĂ
de Leonid PETRESCU

A 12-a VARIANTĂ

de dr. LEONID PETRESCU

CAPITOLUL I...

... în care Frederic Tomescu trăieşte cîteva întîmplări inexplicabile

— Unde sînt protocoalele experienţelor? întrebă doctorul Tiberiu Pavel, punîndu-şi pălăria pe cap.

— Aici, în sertar, îi răspunse asistentul, arătînd cu mîna spre birou. Le-am pus în dosarul albastru.

Doctorul Pavel făcu semn că a înţeles.

— Spui că Azor a reacţionat normal?

— Normal.

— Bun... asta e interesant... Ei, mai rămîi?

Pavel privi la tînărul acesta înalt şi slab care răspundea la denumirea de Frederic Tomescu şi i se păru că roşeşte. Dar asta nu-l miră prea mult. Ştia, doar, că Frederic Tomescu era o persoană foarte emotivă, care roşea suprinzător de des şi de nemotivat.

— Da... o să mai rămîn cîteva secunde, răspunse el, cu ochii plecaţi

— Atunci, la revedere! Pe luni dimineaţa!

Rămas singur, Frederic Tomescu se aşeză pe scaun, apoi i se păru că aude un zgomot şi luă o poziţie care trebuia să sugereze o profundă preocupare, cu mîna suport al frunţii şi cu ochii pierduţi. După cîteva clipe, părăsi această atitudine studiată şi începu să se plimbe fără rost prin laborator, lovind în trecere, cu pantoful, piciorul unui taburet rotund de metal care începu să se învîrtească. Se opri în dreptul dulapului de sticlă, privi în raftul de sus şi aranjă în linie, ca să se afle în treabă, cîteva borcane şi sticle. Purtau, toate, o literă mare: „T" pe etichetă, iar alături, mai mici, scrise în dreapta jos, se aflau unele cifre: 8, 9, 10 sau 11.

Frederic luă ultima sticlă, notată cu „T-11", o privi în zare, o deschise, o închise, o puse la loc şi apoi continuă să se plimbe prin încăpere. Se vedea cît de colo că preocupările lui Frederic Tomescu nu erau îndreptate nici asupra borcănaşelor şi sticluţelor din dulap şi nici asupra taburetelor din laborator. Un nou zgomot îl făcu să tresară... De astă dată, nu mai era însă o părere. Uşa se deschise şi în pragul ei apăru o fată blondă, cu un cap mai scundă decît el şi cu ochii zîmbitori. Frederic (cunoscut în intimitate sub numele de Fredi) simţi că i se încălzesc, pe rînd, obrajii, bărbia şi urechile şi blestemă în gînd această slăbiciune a sistemului său nervos.

— Am mai avut puţină treabă în laborator, îşi explică ea întîrzierea.

— Am... şi eu, începu el bîlbîindu-se lamentabil, şi eu...

Şi, ca întotdeauna cînd voia să înlăture starea sa emotivă, începu să întrebuinţeze termeni tehnici.

— Era o experienţă de reactivitate. Am urmărit o anumită temă în legătură cu „T-11" şi am încercat să înlăturăm efectele post-active... Aceste efecte...

Simona nu era biolog, ca Fredi, ci chimistă; lucra cu un etaj mai sus, în laboratorul de chimie analitică al aceluiaşi institut. Frazele lui Frederic Tomescu deveneau cîteodată greu de urmărit pentru unul care nu era specialist. Dar, pe de altă parte, Simona îl cunoştea destul de bine, aşa încît nu aşteptă să termine ceea ce promitea să fie începutul unui tratat despre reactivitatea organismelor.

— Interesant, îl întrerupse ea. Mai rămîi?

— Ba... ba vin şi eu.

De fapt, drumul comun era foarte scurt — pînă la colţul străzii. De acolo, Frederic Tomescu mergea spre dreapta iar Simona la stînga. În realitate, avea de multe ori dorinţa de a o însoţi pînă acasă, dar i se părea că asta ar fi din cale afară de îndrăzneţ. Diagnosticul, ca să vorbim în termeni medicali, nu era greu de pus: Frederic Tomescu era timid. Timid şi îndrăgostit. Cea mai nepractică asociere cu putinţă.

În tăcere, străbătură alături (dar fără să o ţină de braţ, pentru că aşa ceva nu visase că ar fi cu putinţă) spaţiul, din nefericire pentru el foarte scurt, care despărţea poarta institutului de primul colţ. Simona îi întinse mîna.

— La revedere!

— La re... Simona... pardon... tovarăşă Bogdan, îşi reveni el, făcînd o încercare disperată. Am... Ce faceţi azi după amiază? Am două bilete la un matineu la teatru şi dacă nu aveţi altceva de făcut, vă invit...

Totul, recitat foarte repede şi cu privirea aţintită în pămînt, exact ca o poezie spusă pe dinafară de către un ţînc care n-ar înţelege nici o boabă. Adevărul era că această frază fusese repetată de cel puţin zece ori şi că numai aşa avusese curajul de a o rosti.

În acea zi, drumul de la colţul de stradă unde se despărţise de Simona şi pînă acasă i se păru lui Frederic pavat cu vată. Călca în nori, se simţea în al şaptelea cer şi nu vedea nimic nici în dreapta, nici în stînga sa. Simona primise! Asta nu putea să-i iasă din minte. Îşi trecea, din cînd în cînd, mîna prin părul vîlvoi ca şi cum ar fi vrut să se dezmeticească; se izbi de vreo două ori de nişte trecători care-l priviră miraţi pe acest tînăr care visa ziua în amiaza mare iar un şofer îşi opri maşina cu un scîrţîit asurzitor la doi centimetri de pantoful său, fără ca aceasta să-l scoată din starea de reverie. Nici cînd ajunse acasă nu-şi veni în fire.

Uită să-şi scoată haina de stradă, uită să-şi mai pună papucii — o tradiţie din timpuri imemoriale în casa Tomescu — uită chiar să se spele pe mîini şi se aşeză, zîmbind fericit, la masă.

Pentru ca să înţelegem ceea ce are să se petreacă acum, este necesar să cunoaştem cît de cît celelalte personaje, în număr de trei, care luau masa împreună cu Frederic Tomescu, cu toate că ele apar în această povestire în mod cu totul episodic, şi că, de bună seamă, nu vom mai avea prilejul să le mai întîlnim.

Mai întîi, în ordinea descrescîndă a vîrstei, se cuvine să-l prezentăm pe Petre Tomescu, tatăl. Cu obrazul neted şi cu părul neştirbit, deşi cărunt, arăta încă tînăr la cei 53 de ani pe care-i avea. Un om cumsecade, liniştit, aşezat, aşa-l cunoşteau toţi tovarăşii săi din

atelierul de prototipuri, unde depunea o muncă de înaltă calitate. Urma apoi Elena Tomescu, soția lui, o femeie măruntică, timidă — probabil că de aci moștenise sau învățase și Fredi timiditatea lui. În sfîrșit, nu trebuie s-o uităm pe Măriuca Tomescu, sora lui, o fată de vreo paisprezece ani, grozav de zglobie și de frumușică, fără mofturi și cu mult bun simț pentru vîrsta ei.

La început, totul se desfășură ca de obicei. Fredi tăie, cu aerul unui chirurg, pîinea. Maistrul Petre Tomescu aprecie cum se cuvine ciorba și ceru, după cum era deprins, solnița pe care Fredi i-o întinse cu un aer distrat. Măriuca începu să povestească, printre înghițituri, cum reușise azi să ia un cinci la matematică. „Era o problemă grea, dar i-am dat eu de hac... M-am gîndit : cum să încep ?"... Fredi părea că ascultă, dar gîndurile sale o luaseră, în realitate, înainte cu o oră, la clipa întîlnirii.

Și astfel se scurseră cinci minute potolite. Primul semn neobișnuit se manifestă la capătul acestui scurt interval de timp.

„La fizică am făcut cîteva experiențe foarte frumoase" — spunea tocmai Măriuca înflăcărată, continuînd să turuie.

Fredi simți că i se urcă sîngele în cap. Era o senzație destul de rară la el, trebuia de obicei să aibă motive foarte serioase pentru ca să i se întîmple așa ceva. Iar acum, după cîte se părea, nu se petrecuse nimic deosebit: stăteau liniștiți la masă și, ca întotdeauna, Măriuca le povestea ce mai era nou pe la școală. E adevărat că azi se dovedise mult mai volubilă ca în alte rînduri. Din această cauză gîndurile lui Fredi nu se puteau concentra suficient de intens asupra viitoarelor ceasuri. Dar asta nu era totuși o pricină suficientă pentru ca Frederic Tomescu să se simtă dintr-odată atît de înfuriat.

— Ia mai taci odată ! izbucni el. Ce-mi pasă mie de fizica ta !

Dacă această izbucnire s-ar fi produs în orice altă zi, ceilalți trei ar fi căscat întîi ochii mari de surpriză, apoi s-ar fi năpustit asupră-i cu cîteva glume ințepătoare, care l-ar fi domolit îndată.

În deosebita zi despre care vorbim, reacția fu însă cu totul neașteptată. Mama — de obicei atît de liniștită și de timidă — izbi cu o energie neobișnuită cu palma pe masă și se răsti cu glas tare, răsunător.

— Frederic, nu vorbi urît cu sora ta ! Cere-ți imediat scuze !

— Nu striga așa, răspunse Fredi zbierind, că nu sînt surd ! Și nu-mi cer nici o scuză.

Așa ceva nu se mai întîmplase niciodată în familia Tomescu. Tatăl — Petre Tomescu — se ridică în picioare.

— Nu admit măgării ! țipă el. Ieși afară !

La rîndul său, Frederic se ridică violent, răsturnînd scaunul.

— Bine, ies, dar o s-o aranjez eu pe mucoasa asta ! Mă persecutați pentru ea ? Bine, o să vedeți voi !...

Și, pășind repede, străbătu camera, deschise cu o smucitură ușa, ieși și o trînti în urmă-i.

Cititorul care nu-l cunoaște încă bine pe Frederic Tomescu, să nu-și facă deocamdată o părere proastă despre el. Pînă azi, niciodată Fredi nu-i spusese Măriucăi „mucoasă" ; despre expresia „o aranjez eu" știa mai mult din auzite iar amenințări nu rostise din clasele școlii elementare, cînd un puști neastîmpărat îl înțepase cu bună știință mingea primită cadou în aceeași zi.

Aerul curat și rece al zilei de decembrie nu-i domoli neastîmpărul nici peste un ceas, cînd se găsi la locul de întîlnire, tropăind cu nerăbdare și trecîndu-și adesea mîna prin părul zburlit. În sfîrșit, cu

o mică întîrziere, Simona apăru, îmbujorată de aerul rece și zîmbind. Fredi uitase de mult întîmplările neplăcute de acasă și acum, zărind ochii albaștri pe care-i aștepta, îi întoarse zîmbetul.

— Simona, dragă! strigă el tare, făcînd vreo doi trecători să-l privească mirați. Ce fericit sînt că ai venit!

Se îndreptă spre ea și, [illegible]ndu-i mîinile, i se uită drept în ochi. Frederic Tomescu să f[illegible]a ceva? El, care acum un ceas se sfia s-o invite la teatru? S[illegible]mase cu gura întredeschisă și cu ochii ațintiți asupra acestui [illegible]e la față semăna leit cu Frederic, dar care se deosebea în întregime prin apucături.

— Bună ziua... bună, Fredi, spuse ea, neștiind dacă trebuie să zîmbească sau să se supere.

— Mai avem o jumătate de ceas pînă la spectacol, remarcă Fredi, vorbind cu o ușurință nemaiîntîlnită la el pînă atunci. Vrei să ne plimbăm puțin?

Și, fără să mai aștepte încuviințarea ei, o luă de braț — de parcă asta ar fi fost ceva foarte obișnuit pentru dînsul — și porni spre o grădină. Arborii negri, desfrunziți, își proiectau siluetele pe cerul alburiu. Cîteva frunze galbene pe alee, rămășițe ale toamnei întîrziate, foșneau sub picioare. Se așezară pe o bancă.

— Simona, începu Tomescu, vreau să-ți spun ceva foarte important pentru mine. Mi-ești dragă! Tare dragă...

Pentru prima dată în viață, Frederic Tomescu făcea o declarație de dragoste și nu era rea deloc. Simona îl asculta, la început surprinsă, apoi încîntată. Ochii lui Fredi străluceau aprinși, trăsăturile sale deveniseră parcă mai energice iar cuvintele curgeau într-un șirag necurmat. Nu-l cunoscuse pînă acum, asta era! Știuse doar că e un băiat care muncește mult, că e bine pregătit și crezuse că e cam moale și timid, dar iată, nu bănuia că are în el cuvintele astea calde, drăgăstoase, mîna care o apropie plăcut, strîngînd-o de umăr.

— Spune-mi, Simona, fata mea dulce, îi șopti el, mă iubești și tu?

Simona simți că roșește. Ar fi trebuit să spună, desigur, nu, dar cuvintele nu-i părăsiră buzele. De altfel, spre surpriza ei — și a noastră, din cîte îl cunoaștem pînă acum, Fredi nu-i lăsă nici măcar vreme să se gîndească: o sărută fără nici o șovăială. Și puse în acest sărut atîta dragoste, încît Simona uită răspunsul pe care voia să-l dea. După cîteva minute, cînd se uită la ceas, Frederic Tomescu exclamă:

— Tiii, am pierdut primul act!... Dar... nu regret. Și... ia te uită! A nins!

— Și noi... nici n-am băgat de seamă!

După terminarea spectacolului, Fredi o conduse pînă la poarta casei, îi sărută cu oarecare ezitare mîna și se îndreptă, încet, spre casă. Îl durea capul așa de tare încît părea că-i plesnește; două ciocane, unul la dreapta, altul la stînga, îi izbeau ritmic tîmplele, ca într-o rană vie. Și, pe rînd, începură să-i treacă prin minte, ca la cinema, cele întîmplate astăzi. Discuția de la masă... Fredi se rușină și hotărî să ceară scuze tuturor; fusese un bădăran. Dar... declarația de dragoste? Sărutarea din parc? Simți că se face roșu ca un rac. Cum de îndrăznise?

Acasă, lumea era foarte indispusă. Își ceru scuze Măriucăi, care avea ochii roșii — plînsese.

— Nu-i nimic, sînt și eu vinovată, rosti ea.

Maică-sa avea o compresă pe frunte. Îi ascultă scuzele zîmbind, împăcată.

— Și eu am fost prea nervoasă, remarcă ea.

Dar, după ce se retrase în cămăruța lui și după ce luă două piramidoane, Fredi nu era mai lămurit.

Ce se întîmplase cu ei, toți, în după amiaza asta? Pentru ce plînsese Măriuca, fata care nu se lăsa așa de ușor intimidată? Pentru ce se înfuriaseră așa de mult părinții lui? Și, în special, cum se făcuse că el, Frederic Tomescu, care se blestemase zilnic pentru timiditatea-i de neînvins, se dovedise a fi, azi după amiază, un om cu inițiative de necrezut?

Iată întrebări care aveau să rămînă multă vreme fără răspuns.

CAPITOLUL II...

...în care un reporter află cîte ceva despre fiziologie

Doctorul Pavel își privi ceasul de la încheietura mîinii. Deși era încă devreme — abia șase după amiază — trebuise să aprindă lumina. Decembrie! Da, asta scria și in calendar: „soarele răsare la orele 7 și 26 minute și apune la orele 16 și 4 minute". Zilele cele mai scurte ale anului... Numai 8 ore și 38 minute de lumină bună...

— Tăticule, facem o partidă de loto? îl trase de mînecă un băiețaș durduliu, privindu-l plin de speranță.

— Nu acum, Nicușor, îl refuză tatăl său, mîngîindu-l pe cap. Ceva mai tîrziu. Acum aștept pe cineva.

Ca pentru a-i confirma cuvintele, soneria țîrîi discret. Doctorul Pavel deschise singur ușa.

— Tovarășul doctor Pavel?

— Dumneata ești tovarășul reporter?

— Vasile Lăzărescu, de la „Știrea", se recomandă tînărul arătîndu-și în fugă legitimația.

— Poftim!

Și, cu un gest larg, doctorul Pavel îi făcu loc.

Tînărul pătrunse în cameră, își lăsă raglanul în cuier și apoi, întorcîndu-se, îl privi atent pe doctorul Pavel. Acesta era deci cunoscutul cercetător, care la vîrsta de 35 de ani devenise nu numai renumit dar chiar un fel de celebritate. O celebritate, în felul ei, destul de ciudată. Pentru că, deși numele său era din ce în ce mai des rostit în cercurile de specialiști, marele public nu știa încă nimic precis despre experiențele sau lucrările pe care le înfăptuise. Reporterul fu îndeosebi izbit de trăsăturile energice și severe, de ochii săi vii, negri, pătrunzători și de bărbia proeminentă care, după spusele unor fizionomiști, ar însemna o voință de fier — fapt în general contestabil dar, întîmplător, în cazul de față just.

— Ia loc, tovarășe Lăzărescu, i se adresă doctorul Pavel.

Reporterul privi stînjenit în jur și se așeză pe un scaun, parcă fără să se simtă prea în largul său. În acea clipă, în odaie pătrunse o femeie înaltă, grațioasă, care se opri în prag, surprinsă.

— A, Mariana, să-ți prezint...

Tînărul reporter se ridică în picioare și, curtenitor, se aplecă peste mîna albă a soției doctorului Pavel, care și-o retrase repede.

— Tibi, vă las... aveți desigur de discutat.

Şi, cu mişcări domoale, Mariana ieşi urmărită de privirea admirativă a reporterului.

— In primul rînd, începu acesta, vreau să vă mulțumesc pentru că mi-ați acordat prilejul de a vă vizita, de a vorbi cu dumneavoastră şi asta tocmai într-o duminică... zi cînd poate că ați fi vrut să vă odihniți...

— Mă rog, mă rog...

Doctorul Pavel flutură din mînă parcă plictisit de ploaia de cuvinte. Işi scoase ochelarii din buzunarul vestei, îi şterse cu grijă, apoi şi-i puse şi, îndată, deveni parcă mai bătrîn, căpătă trăsături mai aspre.

— Aşadar, rosti el, să-ţi povestesc despre... şi ezită o clipă.

— Despre minunatele dumneavoastră realizări, se repezi reporterul. Toată lumea vorbeşte cu admirație despre ele şi pomeneşte cu respect de numele doctorului Pavel. Am vrea să publicăm un material care să lămurească cititorii în legătură cu importanța de netăgăduit a descoperirilor dumneavoastră.

Tonul acesta îl făcu pe doctorul Pavel să se strîmbe, de parcă ar fi avut să înghită o doctorie amară. Cunoscuse pînă azi mai mulți ziarişti dar parcă nu ăsta era limbajul întrebuințat de ei... Ce erau cuvintele astea care nu se potriveau deloc: „minunate", „admirație", „respect"?

In primul rînd, se gîndi doctorul Pavel, aceste lucrări nici nu sînt măcar cunoscute marelui public. Şi, în al doilea rînd, chiar între specialişti se mai găsesc mulți care le consideră insuficient puse la punct.

Fără să scoată vreun cuvînt, îl privi pe Lăzărescu, cercetîndu-l critic. Era un tînăr de vreo douăzecişicinci de ani, îmbrăcat destul de ţipător, cu o haină verde de catifea, o cămaşă aproape neagră, nişte pantaloni cu manşete imense, pantofi cu talpă triplă şi ciorapi în dungi. Părul îi era fixat cu cea mai mare grijă cu ajutorul unei mari cantităţi de briantină.

— Aşadar, continuă reporterul scoţînd un carnet, v-aş ruga să-mi spuneți despre ce este vorba!

— Substanța pe care o experimentez de cîțiva ani, începu doctorul, şi căreia încerc să-i aduc mereu îmbunătățiri, trebuie să aibă, în concepția mea, un rol important în susținerea anumitor funcții ale organismului.

Reporterul scrise ceva, apoi întrebă, mirat.

— Bine, dar... nu ați ajuns încă la realizarea acestei substanțe? Credeam că este... terminată faza cercetărilor.

— Faza cercetărilor nu se termină niciodată în ştiinţă, spuse sec doctorul. Nici măcar după ce substanța studiată este dată în folosință. Chiar şi asupra aspirinei se mai fac azi cercetări, deşi au trecut, nu-i aşa, zeci de ani de cînd este utilizată. In ce priveşte „T-11"...

— „T-11"? repetă Lăzărescu.

— Substanța pe care o cercetez are deocamdată denumirea de laborator „T-11". A 11-a variantă din seria „T". Cum spuneam, „T-11" nu este încă perfect pusă la punct. Ştii, desigur, că funcționarea întregului nostru organism este controlată şi dirijată de sistemul nervos. Sistemul nervos este format din celulele nervoase care se găsesc în creier şi în măduva spinării şi din prelungirile acestor celule, prelungiri care alcătuiesc fibrele nervoase ce merg la periferie. Creie-

rul, formațiunile nervoase situate mai jos de el și măduva spinării alcătuiesc ceea ce se cheamă sistemul nervos central.

Nervii, formați din mănunchiuri de fibre nervoase, reprezintă legătura dintre sistemul nervos central și organele corpului nostru.

Reporterul nota de zor.

— Remarcă te rog, că aceste noțiuni reprezintă tot ce se poate mai elementar. Le găsești în orice carte de fiziologie. Dar, pentru a înțelege cît de cît în ce constă „T-11" este necesar să pornim de la ele.

Reporterul dădu din cap cu mare importanță ca și cum lucrurile astea ar fi fost înțelese de la sine.

— Ce ați putea să ne spuneți despre acțiunea substanțelor dumneavoastră asupra creșterii puterii, a forței omului? întrebă Vasile Lăzărescu, cu nevinovăție, pregătindu-se să noteze mai departe.

Pavel încruntă sprîncenele, ca și cum n-ar fi priceput, apoi le ridică în semn de mare surprindere. Întrebarea asta se potrivea cu ceea ce spusese el pînă acum — ca nuca-n perete.

— Eu nu m-am ocupat de această problemă, răspunse scurt doctorul Pavel, privindu-l pe reporter.

La rîndul său, acesta înregistră semnele celei mai autentice mirări.

— Bine, dar... credeam... începu el și se opri, cu creionul în aer.

— Nu, substanța „T-11" are o acțiune de... dacă vrei, de fortificare a organismului, în sensul că-i crește puterea de apărare împotriva leziunilor, bolilor... în sfîrșit, despre asta nu pot să-ți explic pe larg decît după expunerea celor cîteva noțiuni elementare despre care vorbeam.

Așadar, urmă el, după ce am făcut cunoștință cu alcătuirea generală a sistemului nervos, să trecem acum la rolul sistemului nervos central.

Între diferitele organe ale corpului nostru, o legătură este formată de lichidele care le scaldă, printre care și sîngele. Dar principala legătură între celulele, țesuturile și organele separate ale organismului nostru este asigurată de sistemul nervos central. El le leagă, cum să spun... într-un tot unitar.

Reporterul aprobă din cap, surizător și în același timp își privi pe furiș cadranul ceasului.

— Dar, cum se înfăptuiește transmiterea de la un nerv la altul sau la diferitele celule nervoase? Mulți sînt acei care susțin că acestea se petrec prin contactul direct între ele... Alții însă, au arătat că această legătură se realizează prin mijlocirea unor substanțe ca acetilcolina, adrenalina sau derivatele lor.

„Devine enervant" își spuse doctorul Pavel, surprinzîndu-l din nou pe Vasile Lăzărescu, în clipa cînd arunca o discretă privire la ceasul brățară. Ziaristul acesta părea interesat mai mult în mișcarea acelor decît în cele ce i se spunea. În mod ostentativ, doctorul Pavel privi și el ceasul pe care-l purta la mînă — era 7 și 10 minute.

— N-o să-ți vorbesc despre tot ceea ce se întîmplă cînd corpul nostru se întîlnește cu agenții patogeni, adică cu microbii, bacteriile sau ultravirusurile care l-ar putea îmbolnăvi.

În general, întîlnirea dintre organism și agenții patogeni se poate mărgini la reacții de apărare.

Am putea să ne închipuim un fel de balanță. Pe un talger se află puterea de apărare a organismului, reprezentată de o mulțime de organisme, printre care sistemul nervos cu rolul său important.

Pe celălalt talger se află agenții patogeni. După cum balanța se înclină într-o parte sau alta, organismul poate învinge boala, eliminînd sau anihilînd microbii, sau poate deveni bolnav.

Iată deci datele de bază care trebuie cunoscute ca să-ți poți da seama ce este „T-11" și cum lucrează. „T-11" nu este altceva, dacă continuăm comparația de mai sus, decît o greutate în plus pe care o adăugăm în talgerul unde se află puterile de apărare a organismului.

Doctorul Pavel făcu o pauză. Reporterul privi încăodată ceasul — era 8 fără 20 — și, spre marea surprindere a doctorului, se ridică după scaun.

— Vă mulțumesc pentru aceste lămuriri deosebit de interesante, spuse el punîndu-și carnețelul în buzunar. Nu vreau să vă mai rețin și să vă obosesc — știți, dacă o să-mi dați voie, o să revin mîine, la laborator, pentru... pentru alte explicații.

Și, înșfăcîndu-și raglanul, reporterul Vasile Lăzărescu ieși repede pe ușă, fără să mai aștepte un răspuns.

Doctorul Pavel rămase cu gura căscată. Așa ceva n-ar fi crezut că este posibil. Abia intrase în subiect... și cîte ar fi fost de spus!... „Desigur are o întîlnire. Dar atunci, de ce a mai venit? Sau poate credea că o chestiune ca asta se poate explica într-un sfert de ceas? Ce specimen! Cred că e unic în presă; așa ceva n-am mai întîlnit!"

Inciudat, își trecu palma peste frunte, își scoase ochelarii și, ca prin minune, chipul i se lumină și trăsăturile i se destinseră. Avea acum treburi importante! Unde-i fusese capul? Pomul de iarnă! Numai de l-ar lăsa Nicușor liniștit măcar un ceas, să împodobească după cum știa el, cu bculețe electrice, cu poleială și cu jucării bradul adus azi dimineață cu atîta grijă și plantat în dormitor, în suportul său de lemn.

Ușa de alături se deschise. In pragul ei se ivi o mogîldeață care se apropie tiptil de el...

— Tăticule... facem un loto?

Nu, nu putea împodobi pomul. Trebuia să amîne treaba. După ce se va culca Nicușor, atunci o să aibă răgaz...

— Facem Nicușor... sper că cel puțin pe ăsta o să-l duc pînă la capăt!

CAPITOLUL III...

...în care Andrei Valeriu sparge un geam...

Deși calendarul anunța clar că, după toate regulile astronomice, iarna începuse de mai mult timp, vremea amintea totuși de primele zile ale primăverii. Nu era frig, iar din fulgii cernuți ieri pentru prima dată din sita acestei ierni, nu mai rămînea nici urmă.

Cu mîinile înfundate în buzunarul scurtei, Andrei fluieră vesel, trecînd pe lîngă grădinița împodobită cu sute de globulețe multicolore, unde copiii arătau cu degetul, plini de admirație, cîte o păpușă cu ochii albaștri sau un trenuleț de tablă vopsit în roșu. Seara de duminică era astăzi mai animată ca oricînd. Rămăseseră doar trei sau patru zile pînă cînd anul pe sfîrșite avea să-și cedeze locul noului an. Toți copiii Bucureștiului trăiau într-o nerăbdare febrilă. Aler-

gau pe străzi, puneau pocnitori, se uitau la vitrine și-și doreau care mai de care felurite cadouri.

Andrei Valeriu trecu strada și aruncă o ultimă privire spre grădinița cu jucării unde venea și el, pînă acum doi ani. Zîmbi cu superioritate. Acum... gata! Acum, se ocupa de lucruri serioase... Și-și aminti că va trebui să-și completeze numărul de eprubete în laboratorul său de chimist amator, de care era atît de mîndru.

Doar cîteva minute și avea să ajungă acasă... Îi venea un chef grozav să treacă pe la doctorul Pavel, vecinul său, să-l ia pe Nicușor la el și să-l minuneze cu niște arderi în oxigen. Dar... nu! Lecțiile înainte de toate! Ia să vedem. Mîine avea geometria... dar problemele fuseseră simple. La istorie, mergea strună. Doar la fizică nu era prea sigur. Formula vitezei și accelerației... hm! Dar n-o să-l scoată mîine tocmai pe el la tablă.

Tocmai cînd gîndurile sale ajunseseră la această concluzie se opri brusc. Era ceva care nu mergea. Ceva care nu era ca de obicei!

Ce anume? Nu-și dădea seama clar. Fusese cufundat în recapitularea lecțiilor de mîine și în acest timp pășise pe stradă fără să fie atent la ceea ce-l înconjura. Și totuși... văzuse? auzise? în tot cazul, înregistrase ceva ciudat...

Nu era încă prea tîrziu. Abia ora opt... dar întunericul serii se lăsase de mult... Andrei se întoarse brusc în loc. Urmări cu ochii drumul și deodată își dădu seama ce era: fereastra asta! Fereastra, la care se vedea o lumină slabă.

Ce căuta aici lumina? Doctorul Pavel nu lucra niciodată în institut la ora asta, duminica. Și pe urmă, lumina nu era cea obișnuită, a lămpilor fluorescente din laborator... era o lumină slabă, ca aceea a unei lumînări... sau a unei lanterne.

Era ceva ciudat. Andrei se apropie iute. Dincolo de gardul scund de zid, completat în partea de sus cu bare rare de fier, fereastra laboratorului de la etaj se lumină o clipă, ca și cum fascicolul luminos al unei lanterne s-ar fi îndreptat spre geam. Apoi, fereastra se întunecă iar... Se mai zărea doar o slabă licărire.

Andrei împinse poarta. Era încuiată.

Asta devenea din ce în ce mai bizar. Apucă de barele de fier, își făcu vînt și sări deasupra gardului, aterizînd în pămîntul noroios care-i intră în pantofi.

— Diseară o să fiu nevoit să-mi curăț pantofii un ceas! mormăi el, scuturîndu-și picioarele. Asta-mi trebuie dacă vreau să fac pe Sherlock Holmes! O fi vreo pană de electricitate și eu...

Dar îndată-și dădu seama că nu putea fi nici un fel de pană de electricitate. Sus, la etajul trei, unde locuia paznicul, ferestrele erau luminate puternic.

Tot era bun și noroiul la ceva. Pașii săi înăbușiți nu se auzeau. Se apropie de intrare. Ușa, firește, era închisă.

Ce să facă? Andrei se scărpină după ceafă, nehotărît. Să sune pur și simplu? Dar, dacă într-adevăr era ceva în neregulă, însemna că ar fi dat alarma înainte de vreme. Oricine ar fi fost acolo sus, ar fi avut vreme să se ascundă sau să dispară.

Se uită încă o dată spre fereastra de la etajul întîi. De-ar putea să privească prin ea! Și deodată îi veni ideea salvatoare. Desigur! Ce simplu era! Și distanța nu era mare — abia vreo patru metri de la sol! Un picior aici, pe marginea balustradei de la scara de intrare. Așa! Acum, apucă-te bine cu mîinile de ornamentele astea de deasupra ușii și saltă-te... Ura! Piciorul ți-l sprijini pe pervazul

de sus al ferestrei de la parter. Bun... Acum... cu mîna pe burian... puţină gimnastică şi iată-te agăţat de marginea ferestrei cu pricina.

Căţărarea durase vreo cinci minute şi Andrei răsuflă uşurat cînd izbuti să se sprijine cu piciorul pe marginea ferestrei. Se aplecă puţin şi privi printr-un colţ al geamului, aşa ca o parte cît mai mica a corpului său să fie vizibilă.

La început, nu deosebi nimic. Era tot atît de întuneric ca şi afară. Încetul cu încetul, însă, ochii se obişnuiră cu lumina difuză. În laborator nu era nimeni. Se puteau zări şirurile de eprubete, sclipind slab, aliniate pe masa albă de faianţă. Colo, în colţ, se afla centrifuga mare pe care o admirase acum trei săptămîni, cînd vizitase pentru prima dată laboratorul. Zeci de mii de învîrtituri pe secundă! De atunci, tot visa să lucreze cîndva într-un laborator la fel ca acesta.

Laboratorul dormea liniştit, parcă odihnindu-se după o săptămînă de activitate. Nu se vedea nici o lumînare, nici un fel de lanternă. Oare totul fusese doar o părere?

Andrei începu să se îndoiască.

— Şi dacă mă vede cineva acum privind pe fereastră? Ar crede că... Ptiu, Sherlock Holmes îmi trebuia mie? mormăi el, înfuriat pe sine însuşi.

Dar tocmai atunci părerea îi fu brusc infirmată. Din camera alăturată a laboratorului zări o rază de lumină. Nu stătea pe loc. Părea că joacă un dans nesigur, şovăitor. Andrei pricepu numaidecît despre ce era vorba. Asta era fascicolul luminos al unei lanterne electrice care căuta ceva. Ce anume? Cine era posesorul ei?

Braţul cu care se ţinea agăţat de sus, de streaşina ferestrei, începuse să-l doară. Îşi schimbă poziţia, aşa încît să se poată sprijini cu mîna cealaltă.

În sfîrşit, omul cu lumina intră în laborator. Mai întîi se opri în prag şi roti încet lanterna jur împrejurul său. Cînd razele ajunseră spre fereastră, Andrei se trase brusc înapoi, apoi se aplecă din nou prudent, nădăjduind din toată inima că nu fusese văzut. De altfel, nici el nu putea distinge trăsăturile omului. Îşi dădea doar seama că era de înălţime mijlocie, îmbrăcat într-un pardesiu cenuşiu.

Conul luminos aruncat de lanterna puternică se asemăna cu fîşia de proiecţie de la cinematograf. La capătul ei se perindau, pe rînd, centrifuga, şirurile de rasteluri pentru sticlărie, eprubetele. Părea că necunoscutul nu era interesat de aceste obiecte de laborator. Deodată lumina se opri, încadrînd un dulap de sticlă cu substanţe.

Necunoscutul se îndreptă repede spre dulap, aşeză lanterna pe podea şi se scotoci prin buzunare. Scoase o legătură de chei şi le încercă pe rînd. La a treia sau a patra izbuti şi uşa dulapului se deschise.

Andrei se plecă, încercînd să vadă cît mai clar ce se întîmplă. În aceeaşi clipă însă, ochii necunoscutului se îndreptară către fereastră. Lumina lanternei nu bătea spre geam, dar Andrei avu impresia că fusese observat. Voi să se ferească, însă piciorul îi scăpă de pe pervaz. Cu mîna agăţată de streaşină, încercă să-şi ţină echilibrul. Nu izbuti şi, într-un efort disperat, Andrei alunecă înainte şi sparse geamul ferestrei cu umărul, căzînd în laborator înconjurat de cioburi. În aceeaşi clipă, auzi o detunătură puternică. Ceva îi ţiuise pe la ureche...

Primul gînd al lui Andrei, deşi foarte normal în asemenea împrejurări, este destul de greu de mărturisit: i se făcuse frică. De fapt,

era prima dată cînd auzea așa de aproape detunătura unui pistol și nu-i plăcuse de loc.

Al doilea gînd fu cu totul neașteptat. „Ca-n cărți! Exact ca-n «Insula comorilor». Dacă ar fi putut să-l vadă Monica, fetița de la liceul de fete de vizavi. Adevărat erou, asupra căruia se trage cu pistolul!"

Dar în cele cîteva secunde care trecuseră de la căderea sa, în laborator se mai întîmplase ceva. Întunericul devenise deplin și ușa laboratorului fusese trîntită zgomotos.

Asta însemna că necunoscutul fugise! Că-i era frică de el, de Andrei! Curajul i se întoarse pe loc. Sări în picioare... și gemu. Îl durea amarnic genunchiul drept pe care aterizase în cădere. Șchiopătînd, fugi spre ușă, o deschise și se îndreptă prin camera alăturată și ea goală, spre ușa dinspre scară. Undeva, dedesubt, răsunau pașii necunoscutului care alerga pe trepte. Cu toată durerea de la genunchi, întovărășită acum și de niște înțepături neplăcute pe ceafă și la tîmple, Andrei se luă după el. Peste o clipă auzi scîrțîitul porții de la intrarea clădirii. Andrei ajunse în curte la timp ca să-l vadă pe necunoscut luînd-o la sănătoasa pe stradă — avea să-i scape.

— Ajutor, ajutor, strigă el disperat.

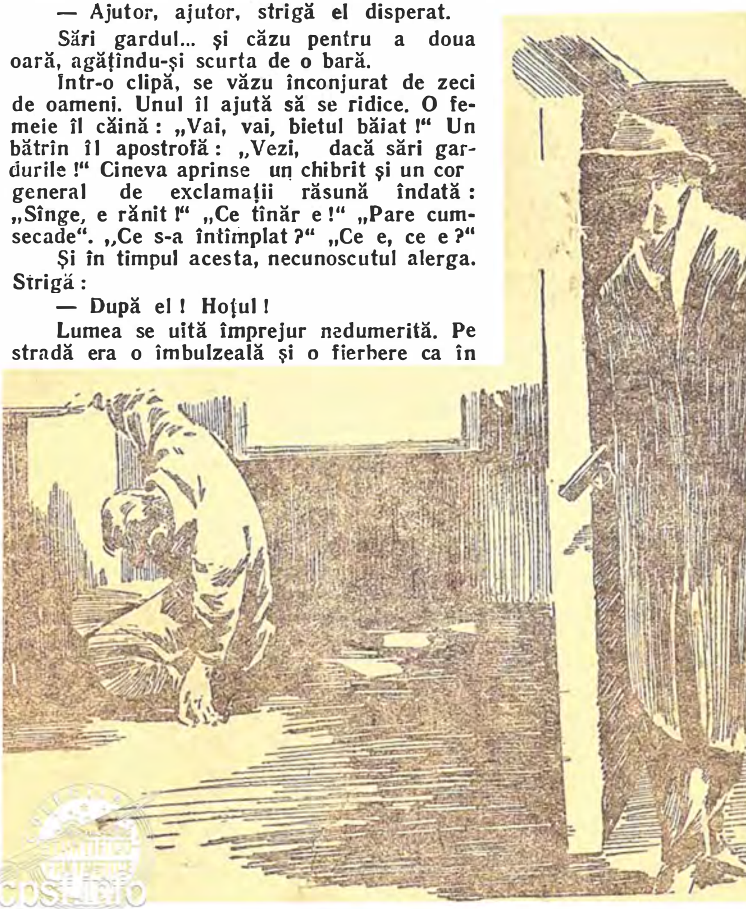
Sări gardul... și căzu pentru a doua oară, agățîndu-și scurta de o bară.

Într-o clipă, se văzu înconjurat de zeci de oameni. Unul îl ajută să se ridice. O femeie îl căină: „Vai, vai, bietul băiat!" Un bătrîn îl apostrofă: „Vezi, dacă sări gardurile!" Cineva aprinse un chibrit și un cor general de exclamații răsună îndată: „Sînge, e rănit!" „Ce tînăr e!" „Pare cumsecade". „Ce s-a întîmplat?" „Ce e, ce e?"

Și în timpul acesta, necunoscutul alerga. Strigă:

— După el! Hoțul!

Lumea se uită împrejur nedumerită. Pe stradă era o îmbulzeală și o fierbere ca în

ajun de sărbători. Oamenii grăbiţi se îndreptau spre casă cu pachete, cu cadouri, cu brazi. Necunoscutul se pierduse în mulţime. Andrei îşi dădu seama de inutilitatea unei eventuale urmăriri.

O voce groasă îi răsună în ureche.

— Ei, ce se întîmplă aici? Ce-i cu tine băiatule? Cum te-ai rănit?

Era un miliţian care-l privea scrutător. Andrei îşi aruncă ochii jur împrejur. Să spună? Era adunată lume multă şi... cine ştie?... poate că în această clipă vreun complice nu stătea departe de el...

Miliţianul înţelese.

— Vrei să vii cu mine?

Andrei încuviinţă, dînd din cap. Se îndepărtaseră de lumea adunată, cînd începu să-i povestească.

— Trebuia să chemi miliţia de la început, cum ai observat că era ceva suspect. Ei, acum nu ne mai rămîne altceva de făcut decît să-l anunţăm pe doctorul Pavel.

CAPITOLUL IV...

...în care o partidă de loto e întreruptă...

— Opt!

— Nu merge.

— Trage tu, acum.

— Cinci.

— Gata. M-ai bătut.

— Te-am bătut! Te-am bătut! Bravo! se autoaprobă Nicuşor, bătînd din palme fericit.

— Şi iată, dragă Mariana, cum legile şansei pot precumpăni asupra ştiinţei... declară doctorul Pavel, adresîndu-se soţiei sale care croşeta un fular de lînă.

Mariana zîmbi:

— Asta-i o scuză neîndemînatică, Tibi. Te contrazici singur. Cum, adică, legile şansei nu sînt şi ele o ştiinţă? După cît îmi amintesc, calculul probabilităţii face parte dintr-o foarte complicată ramură a matematicii...

— Uf! Nu mai poate omul să piardă liniştit nici măcar o partidă de loto.

Şi doctorul Pavel, prefăcîndu-se că era foarte supărat, strînse bucăţelele de celuloid şi se ridică de pe scaun, făcîndu-i în acelaşi timp cu ochiul băieţelului. Nicuşor bătu din palme, fericit că era luat complice de tatăl său. In aceeaşi clipă, răsună soneria telefonului de pe măsuţa din colţ.

—Alo? Da, doctorul Pavel la aparat... Cum?

Cînd luase receptorul în mînă, doctorul Pavel încă mai surîdea. După primele cuvinte, figura sa se posomorî şi căpătă trăsături care exprimau în acelaşi timp consternarea şi surpriza.

— Da... înţeleg... rosti el încet în aparat. Vin imediat.

Închise telefonul şi rămase o clipă pe gînduri, închizîndu-şi ochii pe jumătate. Mariana îl privi îngrijorată.

— Sînt chemat. Este ceva în neregulă la laborator... explică el.

Îşi puse în grabă scurta îmblănită, îl sărută pe Nicuşor şi, întorcîndu-se către uşă, adăugă:

— La revedere... mă întorc curînd... Sper că nu s-a întîmplat nimic grav.

Mariana oftă şi-şi lăsă lucrul. Se îndreptă către scaunul lăsat liber de către soţul ei.

— Ei, Nicuşor, ia să vedem, care-i mai tare la loto? Cine cîştigă, capătă un pachet de ciocolată.

— De ciocolată? strigă Nicuşor entuziasmat. Dar de ce s-a dus tăticul?

— Tăticul s-a dus la laborator, şi nu mai întreba atita fără rost. Ia să vedem, mai bine, ce număr ai tras? Ştii ce număr este scris acolo?

Asta era metoda prin care Nicuşor învăţase cifrele.

— Păi se poate să nu ştiu, replică Nicuşor jignit.

...În aceeaşi clipă, apiecat pe ghidonul motocicletei sale, doctorul Pavel acceleră. Lămpile de pe marginea trotuarului se succedau tot mai repede. Nu mai avea de mers decît vreo cinci minute. Ce s-o fi întîmplat? Mesajul fusese foarte laconic... dar spera totuşi să nu fie nimic grav. Vîntul rece îi îmbujorase faţa.

— Atenţie, ce faci! îi şopti centrul de control al creierului. Adineauri ai trecut prea aproape pe lîngă maşina aceea! Trebuie să fii mai atent!

Dar acolo, ce s-o fi întîmplat, la institut? Dacă este ceva rău... foarte rău? Altfel nu mi s-ar fi telefonat. Un incendiu? O explozie? Munca noastră de ani de zile este toată acolo, în fişe, în dosare şi în flacoanele din dulapuri.

Acum, pe aci la dreapta... Motocicleta zboară pe strada pustie la ora asta. Desigur, dacă nu era ceva grav, nu mi-ar fi telefonat... Parcă văd laboratorul, cu centrifuga, cu eprubetele şi distilatoarele şi iată, peste ele se proiectează dormitorul, împodobit cu un brad mare, mare, luminat de sute de beculeţe... Bradul lui Nicuşor... Uite că l-am uitat, bietul băiat! Acum, mai am un minut şi o să ştiu, în sfîrşit... Dincolo de încrucişarea asta. Atenţie! Camionul!... La stînga!...

Un scrîşnet înfiorător de frîne. Maşina grea se opri, dar era prea tîrziu. Motocicleta se lovi cu toată viteza de roata din urmă a camionului, proiectîndu-l ca dintr-o praştie pe doctorul Pavel cu capul înainte...

CAPITOLUL V...

...în care se constată o dispariţie fără importanţă

Chirurgul de serviciu de la Spitalul de urgenţă clătină capul, cu îndoială.

— E greu de spus... Vom încerca totul. Deocamdată, însă...

Frederic Tomescu o privi pe Mariana. Era palidă, trasă. Ochii îi erau umezi, dar nu plîngea.

— Tovarăşe doctor, aş putea să-l văd?... întrebă ea.

Chirurgul dădu din umeri.

— Nu o să vă folosească la nimic, dar... poftiţi!

Îi conduse într-o rezervă. Întins pe un pat, îmbrăcat în pijamaua spitalului, acoperit de o pătură, se afla în completă nesimţire doctorul Pavel. Capul îi era înfăşurat de un pansament alb, care îi lăsa liber numai ochii. Respira slab, abia perceptibil. Chirurgul şopti încet:

— Fracturi multiple. A fost o muncă titanică. Trei ore pe masa de operaţie... Nu şi-a reluat nici o clipă cunoştinţa. Acum... stricăciunile sînt reparate, dar maşina nu vrea să meargă, să o pornească din loc...

Îl auzise oare Mariana? În tot cazul, se îndreptă hotărîtă spre Frederic şi-i vorbi, cu voce egală, monotonă, din care încerca să-şi ascundă amărăciunea.

— Tovarăşe Tomescu... spune-mi... nu s-ar putea întrebuinţa aici substanţa „T-11"?

Frederic clătină din cap, încet.

— Nu... Şopti el. Mai sînt încă unele neajunsuri destul de importante. În primul rînd, n-am făcut experienţe decît pe animale. La om încă nu s-a încercat. În acelaşi timp, ştiţi probabil... la început, efectul este foarte bun... dar după aceea... În scurtă vreme apar fenomene neplăcute — dureri, o uşoară paralizie...

Mariana îşi plecă privirea, descurajată.

— Ce ironie! rosti chirurgul. Omul ăsta, care a descoperit un remediu minunat... să nu se poată folosi de el, la nevoie... şi, în special, acum, cînd i-ar fi atît de necesar... Organismul său are nevoie de un sprijin, de un ajutor puternic...

Frederic tăcu. Doctorul Pavel îi vorbise, cu cîteva zile în urmă, despre o nouă ameliorare, o formă modificată a lui „T-11", care, spera el, va fi lipsită de aceste efecte nedorite. Lucra la aşa ceva, avea un plan de experienţe. Asta ar fi fost ultima fază a cercetărilor; după aceea, puteau trece la aplicarea substanţei la oameni. Dar... care era acea modificare a substanţei „T-11" ce urma să fie realizată? Despre aceasta, doctorul Pavel voia să discute abia mîine, sau peste cîteva zile, cînd, după cum spusese, „o să-şi clarifice toate ideile"...

Dar dacă — şi Fredi se cutremură la acest gînd — dacă... aceste cîteva zile or să se extindă la infinit, dacă acest „mîine" n-o să mai sosească niciodată pentru doctorul Pavel?

Era miezul nopţii cînd Frederic Tomescu ajunse acasă. După un somn foarte agitat, muncit de coşmaruri, deschise ochii parcă mai obosit decît la culcare, şi-l întîmpină o strălucire neobişnuită. Ninsese spre dimineaţă şi acum străzile, casele, arborii, gardurile se îmbrăcaseră în straie noi, albe.

Nerăbdător, se îndreptă spre institut înainte de vreme. Începea o nouă săptămînă — dar în ce condiţii! Doctorul Pavel, între viaţă şi moarte... spargerea de ieri, de la institut...

Cînd ajunse în laborator, trecu din nou în revistă, cu atenţie, diferitele rafturi. Ieri seara, cînd fusese chemat de acasă „cu mare urgenţă", nu descoperise nimic anormal. Privi din nou în poliţe, pe masa de faianţă... Totul părea să se afle în cea mai bună ordine. Aruncă o privire în dulapul de sticlă... Sticlele cu eticheta „T" erau toate... Dar parcă...

Fredi se încruntă... Îşi amintea precis că aici se aflase o sticlă cu „T-11". E adevărat, o soluţie ceva mai veche, la care renunţaseră tocmai din această cauză şi pe care o înlocuiseră în ultimele experienţe. Totuşi... unde se află acum sticla?

Înălţă din umeri. Oare pe asta o fi luat-o spărgătorul de ieri seara? În cazul acesta, n-o prea nimerise! Substanţa era probabil alterată şi, în general, chiar de n-ar fi fost aşa, un specialist n-ar fi putut face mare lucru cu ea.

In această clipă simţi pe umăr o mînă. Se întoarse brusc, speriat. Era Simona.

— Doctorul Pavel... Am auzit despre el... şopti ea.

— Da. E foarte grav.

Simona rămase pe gînduri. Tomescu îşi aminti cele ce se întîmplaseră alaltăieri, în seara aceea de sîmbătă şi roşi. Voia să-şi ceară scuze pentru îndrăzneala sa inexplicabilă, dar nu găsi cuvintele.

— Ştii... spuse el, bîlbîindu-se ca de obicei, eu sîmbătă... în grădină... ştii, nu... nu am înţeles...

Simona îl opri.

— Fredi, acum nu e timpul să vorbeşti despre aşa ceva. Vreau numai să-ţi spun că nu-mi iau cuvîntul înapoi.

Ar fi vrut să adauge că aproape nu-l recunoscuse, aşa cum astăzi iarăşi nu recunoştea în acest Frederic Tomescu, sfios şi roşu la faţă, pe omul acela îndrăzneţ şi volubil din după amiaza de sîmbătă.

— Şi acum, continuă ea, fără să-şi mai dea pe faţă gîndurile, mă duc în laborator, sus.

Tăcu. Se gîndea că acum două zile, cînd trecuse prin laboratorul unde lucra ea, doctorul Pavel se oprise o clipă şi discutase voios despre unele posibilităţi noi de purificare a substanţei cercetate. Ce plăcut era să lucrezi alături de el! Simona îl invidia pe Fredi pentru asta. Doctorul Pavel nu rămînea închis în cabinetul său. Se plimba adesea prin laboratoare, schimba păreri cu cercetătorii, îi contrazicea, se lăsa contrazis, muncea cît zece... şi totul, cu o voie bună contagioasă.

— Nădăjduiesc, adăugă ea tresărind, trezindu-se din visare, că o să putem face ceva pentru doctorul Pavel!...

Fredi clătină din cap mohorît şi o urmări cu privirea pînă ce uşa se închise. Apoi, formă la telefon numărul indicat de miliţianul de ieri.

— Da, eu. Am descoperit ceva... Un fleac... Lipseşte o sticlă cu substanţă. Cred că nu era bună de nimic. Bine, o să caut.

Puse receptorul în furcă şi se aşeză pe taburetul rotund de metal din faţa mesei de lucru a doctorului Pavel. Sertarul era întredeschis. Asta era bizar; doctorul nu uita niciodată să-l încuie. Oare să fi umblat şi pe aici necunoscutul de ieri seara? Trase sertarul. Nu, totul părea să fie în ordine.

Deodată, ochii îi fură atraşi de dosarul care se afla deasupra. Era un dosar nou, cu un titlu scurt. Cu litere roşii — recunoştea creionul cel gros, pe care-l purta doctorul Pavel în buzunarul halatului — sta scris doar atît: „T-12".

„T-12"? Ce mai era şi asta? Doar „T-12" nu exista! Cine pusese dosarul acolo?

Scrisul era, fără nici o îndoială, al doctorului Pavel. Şi, deodată, inima sa prinse să-i bată mai repede... Dacă acest „T-12" era tocmai substanţa ameliorată? Varianta a 12-a, cea mai bună, din seria „T"? Deschise dosarul şi-l frunzări iute.

Mai întîi, date amestecate... Fredi urmărea, din ce în ce mai tulburat, rîndurile încă neordonate, aruncate parcă aşa cum îi veniseră ideile... Despre unele impurităţi... apoi o notă marginală : „ideea lui Simona Bogdan — de încercat"... După aceea, un procedeu nou de obţinere a PH-ului necesar... „în acest fel se elimină de la început unii produşi secundari"... Un plan de experienţe pe cîini...

Era clar! Scoase un chiot de bucurie şi punînd din nou mîna pe telefon formă un număr de interior:

— Simona? Vino, te rog. Da, te aştept...

Se cufundă din nou în studierea textului. Părea foarte simplu! Se adăugau cîteva picături de acid, apoi 5% din substanţa neutralizantă... Da, da! Asta era!

Uşa se deschise şi în pragul ei apăru Simona. Fredi o îmbrăţişă şi apoi strigă, entuziasmat:

— Simona! Am descoperit! Sau mai bine zis, doctorul Pavel a descoperit! Il vom salva! Hai, să facem prepararea asta.

Abia atunci îşi dădu seama că o sărutase... şi se înroşi ca un rac.

— Dar... ce s-a întîmplat? îl întrebă Simona.

Fredi îi arătă dosarul, entuziasmat.

— Uite! scrie şi despre tine.

— Da, murmură ea pe gînduri. Dar... vezi tu... astea sînt deocamdată de încercat... Să vedem mai întîi dacă putem obţine substanţa... iar apoi să o purificăm. Dar dacă nu izbutim?

— Trebuie! Trebuie... pentru doctorul Pavel...

Dar Fredi era mai îngrijorat decît voia să pară. Cuvintele ei îi amintiseră şi de altceva. După obţinerea substanţei, ea trebuia din nou experimentată. Şi asta putea dura multe zile. Abia după ce experienţele pe animale aveau să dovedească dacă substanţa era inofensivă şi dacă avea aceeaşi acţiune binefăcătoare ca şi „T-11", de creştere a capacităţii de lucru şi de apărare a sistemului nervos... abia atunci ar fi putut fi aplicată pe om... Şi, pînă atunci...

Frederic îşi trecu, abătut, mîna prin părul ciufulit ca întotdeauna, şi urcă după Simona în laboratorul de chimie.

CAPITOLUL VI...

...unde se petrec cîteva lucruri ciudate

Pe această stradă liniştită, cu arbori tineri plantaţi pe marginea trotuarelor în dreptunghiurile de pămînt, cu garduri vopsite vesel în culori vii, nu se întîmplase încă niciodată ceva ieşit din comun.

Strada era locuită de oameni aşezaţi, cărora în general le plăcea grădinăritul. După ce, întorşi de la lucru, îşi luau masa, era mai mare plăcerea să-i vezi ieşind în grădiniţele lor din faţa caselor, îngrijindu-şi rondurile de flori sau cercetînd cu luare aminte gradul de coacere a roşiilor. Adesea, se adunau în poartă şi discutau cu înflăcărare despre cele mai bune metode de cultivare a vinetelor sau a garoafelor sau despre proiectele lor de plantare pentru anul viitor.

Aşadar, nu mică a fost surprinderea unora dintre cei ce locuiau pe această stradă, cînd au avut prilejul să-i vadă pe prietenii lor, de obicei atît de liniştiţi, pe cunoscuţii lor atît de cumsecade, schimbaţi în aşa hal, încît era greu să-i mai recunoşti.

Și totul se întîmplase atît de brusc!

Era în primele ore ale după amiezii. Soarele se ivise de după nori și făcea zăpada să strălucească în mii de steluțe. Pe trotuar, un băiețel se opintea, suflînd din greu, să tragă o sanie pe care se afla o fetiță.

Deodată, în acest peisaj senin de iarnă, o poartă se deschise cu zgomot și un om în toată firea, îmbrăcat numai în haine, fără palton, fără căciulă și — culmea! — cu papuci în picioare, o zbughi fugind cu cea mai mare viteză. După el, numai la vreo cinci pași în urmă, alerga un alt individ, acesta încălțat cu pantofi, dar tot numai în haină și cu capul descoperit.

Cel din față striga, cel din urmă țipa, și capetele vecinilor începură să se adune pe la ferestre. Situația păru la început comică. Omul fără pantofi își pierdu un papuc, picioarele i se împleticiră și căzu. Cel din urmă, luat de elan, se împiedică de primul, și căzu la rîndul său.

Dar lucrurile deveniră tragice cînd cei doi se prinseră de mijloc și începură să-și care la pumni. Cîțiva vecini ieșiră din case și se repeziră spre ei, despărțindu-i cu greu. Și abia atunci îi recunoscură: erau doi cetățeni foarte de treabă, culmea! chiar frați, care se înțelegeau de minune. Dar cum arătau acum! Ochii lor scăpărau parcă scîntei! Fețele le erau congestionate. Părul, vîlvoi. Era cert că nu simțeau frigul, cu toată îmbrăcămintea lor ușoară.

Iar motivul certei? Un fleac. Nimic important, ceva pentru care de obicei nu s-ar fi născut decît cel mult un zîmbet. Totul pornise — după cum aflară vecinii din explicațiile înflăcărate, însoțite de amenințări cu pumnul ale bătăușilor — de la un pahar cu apă vărsat din greșeală de unul din ei. Urmară apostrofe, acuzații, incriminări, ceartă și... pumni. Și nici acum, cînd pe fețele cetățenilor începură să se ivească zîmbete, cei doi frați nu se domoleau, ci se tot priveau încruntați, vorbind repede și violent.

Ai fi putut crede că de vină în toată această treabă era o doză prea mare de alcool. Dar lucrurile nu stăteau așa, căci consumul mărit de alcool este însoțit și de alte semne trădătoare. Și, pe urmă, nu se putea admite ca în același timp mai mulți cetățeni de pe aceeași stradă să fi păcătuit la fel.

Spun asta, pentru că îndată după aceea, se petrecură cîteva fapte noi și tot atît de ciudate. Dintr-o casă se auzi un glas cîntînd răgușit și extrem de fals. La fereastra unei camere a casei respective apăru o față congestionată, dar foarte veselă. Era un om sobru, funcționar la poștă. Veselia sa păru cu atît mai suspectă cu cît, după ce deschise fereastra, dădu un adevărat concert, ținîndu-se cu mîna în dreptul inimii, ca un tenor pe scenă.

Și se mai petrecură și alte lucruri, tot atît de ciudate. Să amintim numai de faptul că oamenii din cartier avură prilejul să-l vadă pe unul din vecinii lor tăind lemne cu o energie neobișnuită. O să spuneți că nu-i nimic ciudat ca un om să taie lemne iarna. Într-adevăr. Dar dacă această activitate se continuă, necurmată, timp de șase ceasuri, cu o viteză de necrezut și fără o clipă de odihnă, la un om neantrenat, atunci trebuie să recunoașteți că lucrurile nu mai sînt atît de banale! Și alții avură perioade de intensă activitate, atît de necontenită încît nu puteai să-ți crezi ochilor.

Numeroase alte lucruri stranii s-au mai întîmplat, dar n-o să vi le mai povestim. Destul că, în acea vestită după amiază, de luni,

mulți din oamenii de pe această stradă păreau că au înnebunit de-a binelea.

Pe la ora 8 seara, însă, lucrurile reintrară, încetul cu încetul, în normal. Cei doi frați se împăcară, rușinați. Cîntărețul tăcu și începu să se trateze de laringită. Cel care tăia lemne se întinse, istovit, pe pat.

Și toți, suferiră noaptea aceea de o durere de cap cumplită. Chiar și doctorul Vasile Ionașcu, de pe aceeași stradă, care scrisese în după amiaza respectivă vreo cincizeci de pagini mari dintr-un studiu. A doua zi însă avea să constate că o mare parte din cele scrise nu erau demne de publicare. Care putea fi explicația acestor fapte ciudate? Nici doctorul nu le putea bănui.

CAPITOLUL VII...

...în care aflăm mai multe despre „T-11"

Marți dimineața, cînd Simona intră în laboratorul în care lucra Fredi, îl găsi stînd pe taburet, la masa de laborator, cu bărbia sprijinită în pumni. Era nebărbierit, cu părul mai dezordonat ca oricînd, cu ochii roșii și cu cearcăne.

— Nu merge... îi spuse el. Toată noaptea am încercat... Au murit doi cîini.

Simona clătină din cap.

— Trebuie să încercăm din nou. Substanța nu e pură, asta e. Poate dacă o s-o centrifugăm...

Se auzi un ciocănit sfios, apoi ușa laboratorului se deschise și apăru Andrei, în aceeași scurtă ca în seara în care trăise aventura sa de neuitat.

— A, iată-l pe Andrei, spuse Simona. L-am rugat să afle care e starea doctorului Pavel.

Andrei își așeză geanta cu cărți și caiete pe birou.

— Rău, spuse el. Mi-a spus chirurgul de acolo că starea sa se menține proastă. Nu și-a revenit încă și are febră.. Eu fug la școală... ne dă azi vacanță...

Andrei își luă geanta, vru să plece, se opri în ușă. Vorbi fără să se întoarcă.

— Dar... faceți ceva pentru el... vindecați-l!

În urma lui, laboratorul rămase tăcut. Apoi, Simona vorbi hotărîtă.

— Da, o să facem tot ce ne stă în putință! Mă duc să lucrez la o nouă preparare. Tu, odihnește-te. Așa, nu ești bun de nimic. Întoarce-te peste patru ceasuri... atunci o să fie gata substanța...

Fredi se ridică de la masă. Simona avea dreptate. Așa obosit, nu mai era bun de nimic... Tîrîndu-și picioarele, se îndreptă spre casă.

Peste trei ore, soneria telefonului îl deșteptă dintr-un somn greu și neliniștit. Locotenentul de securitate Iordănescu îl aștepta la laborator.

★

— Doctorul Pavel, îndeobște, este foarte modest. Așa se și explică faptul că marele public nu cunoaște mai nimic în legătură cu lucrările sale. Și trebuie să vă spun că, în stadiul înaintat în care se află ele, cercetările au ajuns la rezultate extraordinare!

Instalat în fața biroului din laborator, Frederic Tomescu îi explica locotenentului Iordănescu despre realizările doctorului Pavel.

— Nu ne explicăm ce a vrut necunoscutul care a pătruns în seara de duminică în laborator, îi spuse locotenentul. Poate că, dacă mi-ați da unele lămuriri despre ceea ce lucrați aici, am putea să găsim o cale, un motiv.

Și Tomescu îi dădu explicațiile cerute. Locotenentul Iordănescu îl asculta cu atenție pe asistentul doctorului Pavel.

— Totuși, după cîte am înțeles, replică locotenentul, în cercurile științifice lucrările doctorului sînt cunoscute și foarte apreciate.

— Cunoscute, dar nu în totalitatea lor. Doctorul Pavel nu a publicat decît acele rezultate care constituie, ca să zic așa... bilanțul, concluzia unei etape. Înțelegeți ce vreau să spun?

Frederic Tomescu îl privi cercetător pe locotenent, care înclină afirmativ capul.

— Ei bine, de la ultima etapă, care este cunoscută din publicații, s-au făcut progrese extrem de mari. După mine, este una din cele mai importante descoperiri medicale ale secolului. Da, da! „T-11" poate deveni un medicament minunat!

Fredi se înflăcărase.

— De ce spuneți „poate deveni"? întrebă locotenentul.

— Pentru că... și Tomescu se întristă, pentru că doctorul Pavel este bolnav și... nu se știe... Vedeți, medicamentul are și unele efecte tardive foarte neplăcute.

Cercetările nu trecuseră încă în faza clinică. Se știe (explicase Fredi) că orice substanță care urmează să fie utilizată ca medicament este supusă la o serie întreagă de încercări preliminare. Se fac mai întîi toate analizele fizice și chimice de rigoare. După ce cercetătorii s-au convins că aceste analize nu trădează prezența nici unei substanțe deosebit de toxice sau periculoase în doze mici, se trece la experimentarea pe animale.

Pentru aceasta, se utilizează animalele care sînt cele mai sensibile la produsul respectiv, de obicei șobolani. Nu e vorba de șobolani comuni, cenușii, sălbatici, care aleargă în libertate, ci de acei șobolani albi, crescuți din generație în generație în cuști. Aceștia sînt în general foarte receptivi față de numeroase afecțiuni: se îmbolnăvesc ușor și simptomele lor se pot studia de asemenea fără greutate.

În crescătoria institutului, în care Tomescu îl conduse pe locotenent, se aflau sute de șobolani, rînduiți cîte zece în cuști metalice din plasă, etichetate. Șobolanii, la rîndul lor, erau etichetați, vopsiți fiecare cu culori roșii sau galbene pe cap, spate sau coadă.

— Fiecare șobolan este cunoscut sub un anumit număr și are o pagină special rezervată lui, în registrul nostru cu protocoalele experiențelor. E cîntărit la fiecare zece zile iar hrana sa este calculată aproape la miligram, explică Tomescu.

Pe măsură ce se apropiau de cîte o serie de cuști — pentru că acestea erau suprapuse în trei etaje — „șobolănimea" dădea semne de agitație. Se înghesuiau cu toții în față, agățîndu-se de plasa de sîrmă cu lăbuțele mici și roze și încercînd să-și vîre botișorul prin ochiurile plasei. Păreau foarte încîntați de vizită și parcă așteptau ceva.

— Cel mai bun exemplu pe care vi-l pot oferi despre un reflex condiționat, format de altfel fără voia noastră, spuse Tomescu zîmbind și arătînd spre cuști. Vedeți? Care este purtarea naturală a oricărui animal sălbatic? Să fugă de om, să se ascundă. Așa ar face

și un șobolan alb, la fel ca aceștia, care însă n-ar fi trăit în crescătorie. Ce s-a întîmplat însă cu șobolanii de aici? În loc să fie siliți să-și caute ei singuri mîncare, sînt ținuți la odihnă, în cuști, și în schimb oamenii le aduc de mîncare — și ce mîncare! restaurant de lux! — de trei ori pe zi. Îngrijitorii sosesc și animalele ii văd. Așadar, ei par întîi un fel de vizitatori. După aceea, îngrijitorii deschid portițele și introduc mîncarea în cuști. În fața șobolanilor această scenă se repetă de trei ori pe zi, zeci sau sute de zile la rînd. În creierul șobolanilor s-a format astfel o legătură — ce devine pe zi ce trece mai trainică între centrul vizual: apariția oamenilor în fața cuștii și celulele care comandă reflexele alimentare. Șobolanii asociază deci orice vizită cu mîncarea pe care o vor primi. De aceea, se reped pe peretele din față al cuștii, pe unde se introduce mîncarea și așteaptă nerăbdători să înfulece. Asta nu e un reflex înnăscut, e clar, ci unul dobîndit un reflex condiționat.

— Prin urmare, în clipa de față unii dintre șobolani ar trebui să simtă o mare dezamăgire, remarcă locotenentul în glumă.

— Da... Dacă ar fi capabili de astfel de sentimente, care de fapt sînt proprii numai omului. Animalul nu se bucură de așa-numite „sentimente sufletești". El are doar instincte. Dar să trecem alături.

Acolo se află iepurii. Aceste animale, după cum explică Tomescu, sînt foarte sensibile: mor mai ușor decît șobolanii și tocmai de aceea iepurii uneori sînt mai căutați.

— Iată și vestiții cobai, cei mai prețioși colaboratori ai cercetătorilor! îi prezentă Fredi. Sînt animale foarte plăpînde și cer condiții speciale de creștere.

— Unde trăiesc în mod natural? întrebă locotenentul, privind cu curiozitate animalele drăguțe, poate de două ori mai mari decît un șobolan, cu botul de rozător și cu blana tărcată cu cele mai variate culori.

— Francezii le spun „cochon d'Inde", de unde am putea crede că provin din India. Englezii îi numesc „Guinea pig", deci după ei ar trăi în Guineea. Și unii și alții îi spun „porci", deși nu au nici o legătură cu porcii, nici ca dimensiuni, nici ca aspect, după cum se poate lesne vedea. De fapt, cobaii sînt niște mamifere rozătoare din America de sud, foarte utile experimentatorilor.

Intr-o ultimă încăpere se aflau cîinii. Cînd pătrunseră, se născu o hărmălaie de nedescris. Lătrau și se gudurau dînd veseli din coadă. Aici, în cușca asta, era un cățel tare simpatic, cu blana pestriță, cu ochii rugători. Îl privea pe locotenent cu insistență, de parcă ar fi vrut să-i spună ceva.

— Iată prietenii de totdeauna ai oamenilor! spuse Fredi. În cele mai îndepărtate timpuri le-au fost ajutori, paznici și hăitași în vînătoare. Azi sînt folosiți pentru cercetările de mare precizie în domeniul reflexelor condiționate!

Asupra acestor animale se experimentase încă de acum cîțiva ani „T-11". Produsul fusese mai întîi administrat ca atare, fără nici o pregătire prealabilă a animalelor.

În comparație cu un lot de „martori", adică de animale hrănite ca și celelalte, dar cărora nu li se administrase nici un medicament, șobolanii tratați cu „T-11" creșteau cu mult mai repede. Era o dezvoltare armonioasă, care avea loc aproape de două ori mai repede ca dezvoltarea celorlalți „martori". Cu alte cuvinte, șobolanii ajungeau la talia lor de „adulți" cu mult mai iute. De asemenea, se părea că

animalele tratate cu „T-11" erau mai viguroase şi dădeau dovadă de mai multă vioiciune. În ce priveşte durata totală a vieţii, nu se putea trage o concluzie precisă, mai ales datorită efectelor tardive deformabile ale substanţei „T-11".

— Dar nu asta era important, sublinie Fredi, ci faptul că substanţa, departe de a provoca o intoxicaţie oarecare, părea că măreşte vitalitatea animalelor de experienţă.

Atunci se trecuse la o altă etapă a experienţelor. Unele dintre animale fuseseră îmbolnăvite cu boli din cele mai diferite.

Mai întîi, infecţii. Cobaii fuseseră inoculaţi cu bacili activi, virulenţi, ai tuberculozei, boală care provoacă ravagii între ei. La o parte dintre cobaii infectaţi se administrase apoi „T-11". Aproape 80% supravieţuiseră. Dintre cobaii netrataţi, peste 80% muriseră, deşi erau ţinuţi în exact aceleaşi condiţii, primind acelaşi fel de alimentaţie şi aceeaşi îngrijire. La examenul anatomo-patologic, adică la cercetarea organelor după moartea animalelor, se constatase că leziunile provocate de bacilul tuberculozei erau cicatrizate.

— Şi, remarcaţi, sublinie Frederic Tomescu, acest lucru a avut loc fără ca acest „T-11" să aibă o cît de slabă acţiune asupra bacilului Koch ca streptomicina, acidul para-amino-salicilic (Pas-ul) sau alte medicamente. „T-11" nu ucide microbii sau virusurile, nu e bactericid, ca fenolul. Nici bacteriostatic nu e, ca penicilina care împiedică înmulţirea microbilor.

Experienţele au mers mai departe. S-au îmbolnăvit animalele cu boli infecţioase datorite cocilor: stafilococi, streptococi, pneumococi. Desigur, şi acum mureau multe chiar dintre animalele tratate cu „T-11", dar procentul lor era mult mai mic decît cel al animalelor „martori", adică îmbolnăvite şi netratate. Şi era încăodată de remarcat faptul că aceste animale cărora „T-11" le mărea atît de mult rezistenţa, nu fuseseră tratate cu sulfamidă sau penicilină, care acţionează asupra microbilor respectivi.

— Trebuie să ştiţi — spuse Fredi — că aceste cercetări, despre care eu v-am povestit într-un sfert de ceas, au durat şapte ani. Vă închipuiţi! Este necesar să se urmărească cîteva săptămîni sau chiar luni comportarea animalelor în experienţă. După aceea, ele sînt sacrificate. Diferitele lor organe se pun în formol, apoi se prepară într-un mod special şi se taie în feliuţe extrem de subţiri cu ajutorul microtoamelor. Aceste feliuţe sînt colorate cu diferiţi coloranţi şi sînt examinate la microscop. O astfel de lucrare durează săptămîni întregi. Nu numai că majoritatea animalelor rezistau la boli, căpătînd parcă „şapte vieţi". Se întîmpla însă şi altceva. Se părea că adaptarea lor faţă de condiţiile exterioare se făcea cu mult mai bine, mai repede.

— Principiul de acţiune al substanţei „T-11", după presupunerile noastre... vreau să spun, ale doctorului Pavel, se corectă Tomescu, ar fi că ea intervine direct asupra sistemului nervos, în totalitatea sa. Este puternic activată dezvoltarea capilarelor care alimentează celulele nervoase şi în special acelea ale creierului. De asemenea, e important faptul că pe lîngă aceste acţiuni care se desfăşoară în timp, are loc şi o acţiune imediată de ameliorare a alimentării şi oxigenării celulelor nervoase. Iată deci că organelor conducătoare şi coordonatoare ale organismului nostru, le sînt asigurate în acest fel, cele mai bune condiţii de funcţionare.

În sfîrşit, se pare că „T-11" acţionase şi prin realizarea unor mai sigure legături între capetele nervilor, a celulelor nervoase. În

general, așadar, „T-11" mărește capacitatea de lucru a sistemului nervos.

Ținînd seama de rolul important în lupta împotriva bolilor pe care-l deține sistemul nervos, vă dați seama de ce „T-11" are acțiuni atît de favorabile în boli atît de diverse.

Totuși, trebuie subliniat că nu e vorba de acel „panarcu universal", medicament unic, visat de medicii antichității și care, efectiv nu poate exista. „T-11" va fi întrebuințat probabil alături de medicamentele clasice...

Iată, așadar, care este stadiul la care am ajuns acum, încheie povestirea sa Tomescu.

— E foarte interesant, mărturisi grav locotenentul. Dar e păcat că „T-11" nu a fost încă aplicat la oameni.

— Nu, încă nu

În această clipă, ușa se deschise furtunos și Andrei se năpusti în laborator.

— Ați auzit? strigă el către locotenent.

Apoi, văzîndu-l pe Tomescu, tăcu dintr-odată.

— Ce-i puștiule? îl întrebă Tomescu, care-l cunoștea destul de vag.

Poate că vi s-a întîmplat și dumneavoastră, altădată, să vi se spună „puștiule". Dacă vă mai amintiți ultima dată cînd s-a petrecut acest lucru, cred că vă dați seama ce revoltă a strîns în inima lui Andrei în clipa cînd lui, băiat de 14 ani, cu o urmărire aventuroasă de hoți la activul său, i s-a adresat un oarecare cu această titulatură adînc disprețuitoare. „Puștiule"... Auzi! Întunecat dintr-odată la față, Andrei neglijă întrebarea lui Fredi și, îndreptîndu-se spre locotenent, îi spuse, așa ca să „simtă" și asistentul:

— Am ceva să vă spun... ceva secret.

Locotenentul ascultă cu atenție cele ce-i șoptea băiatul. După figura sa, încruntată dintr-odată, se vedea că aflase ceva important. Se îndreptă spre Tomescu și-și luă rămas bun.

— Așadar? îl întrebă locotenentul, mergînd grăbit. Chiar așa s-a întîmplat?

— Cum vă spun! Duminică seara, un reporter de la „Știrea" a fost la doctorul Pavel. Cu o oră înainte de spargerea din laborator...

— Ei și? Spui că...

— Da! În ziar n-a apărut nimic și... tovarășa Mariana m-a rugat să mă interesez. Am telefonat la secretariat și...

— Și?...

— Nu există nici un reporter cu numele de Vasile Lăzărescu, și nu era în plan nici un articol despre doctorul Pavel.

CAPITOLUL VIII...

...în care asistăm la o întrecere sportivă

Lui Andrei îi place sportul. Se ducea foarte des la întreceri și rar se întîmpla să scape cîte o partidă de campionat. Spre deosebire însă de o mulțime de așa-ziși amatori, îi place să practice el însuși o sumedenie de sporturi.

Iar acum, în toiul iernii, ce putea fi mai plăcut decît o vizită la patinaj? Mai ales că, incepînd de la ora 3, aveau să se desfăşoare campionatele de patinaj-viteză.

La primele probe de patinaj artistic, Andrei asistă cu plăcere, însă fără prea mult interes. Ultima probă, întreceri în viteză între bărbaţi, promitea în schimb să fie deosebit de interesantă, de atrăgătoare. Se vorbea mult de un nume relativ nou, care se remarcase în ultimul timp: Ion Geamănu. Se spunea despre el că avea o rezistenţă deosebită, că viteza sa era uluitoare şi că însuşi campionul recunoscuse că Ion Geamănu îi era superior.

Şi acum, întrecerea aceasta avea să-l arate în plină acţiune pe celebrul patinator.

Start!

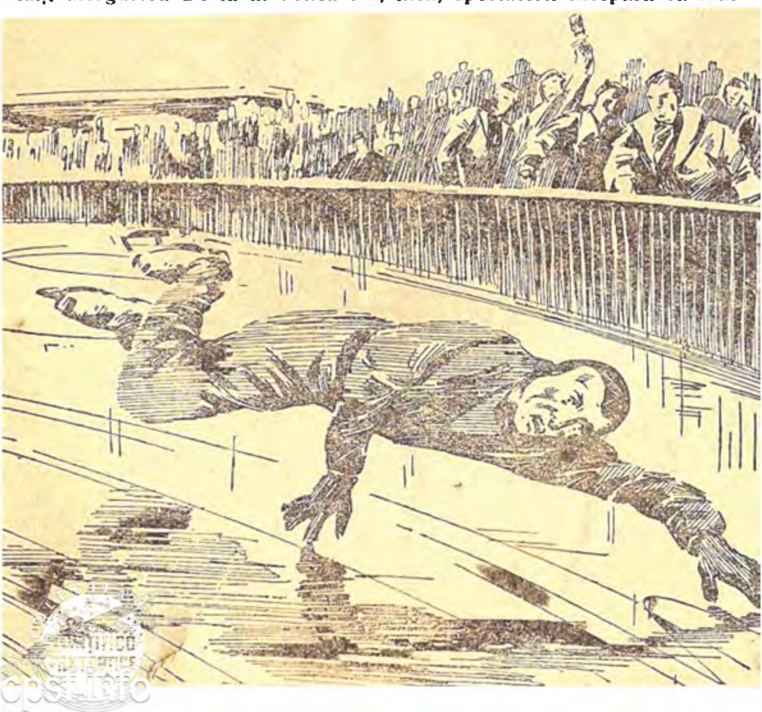
Patinatorii porniră. Un om înalt, slab, îmbrăcat din cap pînă-n picioare în tricoul de flanelă neagră, care contrasta puternic pe fondul alb strălucitor al gheţei, rămase pe loc.

Spectatorii începură să murmure, uimiţi. Ion Geamănu pierduse pornirea! In sfîrşit, după cîteva secunde — de parcă s-ar fi gîndit dacă mai avea rost să patineze, Ion Geamănu plecă şi el. Luă viteză, mişcîndu-şi picioarele unul după altul, cu paşi largi şi iuţi.

Andrei avea impresia că vede un robot care lucrează automat, fără nici un gînd. Cînd ajunse în dreptul său, încercă să-i vadă faţa. Era crispată şi totuşi nu palidă, aşa cum se întîmplă adeseori atunci cînd te concentrezi asupra unui efort fizic, ci congestionată. Ochii îi străluceau şi păreau măriţi. Privirea îi era aţintită drept înainte, fixă.

Şi cursa continuă să se desfăşoare. Patinoarul trebuia înconjurat de patru ori.

La primul tur, Ion Geamănu păstră distanţa iniţială faţă de ceilalţi alergători. De la al doilea tur, însă, spectatorii începură să mur-

mure. Crezuseră că, datorită pornirii defectuoase, Ion Geamănu pierduse. Dar nu era așa! Viteza acestuia crescu, crescu uluitor. Picioarele i se mișcau repede, de-abia de puteai urmări cu privirea. Ajunse din urmă pe un patinator, apoi pe altul. Vertiginos, se apropia de cel din frunte, care-și spori eforturile. Inutil! Ion Geamănu îl întrecu, mișcîndu-se iute ca o mașină, și trecu înaintea lui.

Un ropot de aplauze. Mai era un tur și iată că patinatorul reușise să recîștige plecarea ratată, ba chiar să o ia înaintea tuturor! Încă o jumătate de tur...

Și atunci, se petrecu accidentul. La turnantă, piciorul său alunecă lateral, punîndu-și singur piedică. Patinatorul căzu greu, cu o bufnitură înfundată. Era o cădere stupidă, care ar fi putut fi evitată și de un începător.

Dar mirarea mulțimii se transformă în uimire și în spaimă. Ion Geamănu căzuse. Ar fi putut lesne să reia cursa, însă nu făcu nici un semn să se ridice. Ochii săi priveau tot fix înainte, în timp ce picioarele — ca la un automat — continuau, în aer, mișcările de alergare. Ca o mașină, ca o motocicletă răsturnată, ale cărei roți ar fi continuat să funcționeze.

Printre cei de față se afla și un medic. Se apropie, cercetă pupilele celui căzut și ceru să fie transportat de urgență la spital.

— Nu pun rămășaguri din principiu, spuse el, dar de data aceasta aș paria pe ce vreți că omul acesta a fost drogat!

CAPITOLUL IX...

...unde se pune o nouă problemă

— Staționar... Starea doctorului Pavel e foarte neliniștitoare... Încercăm totul: seruri, substanțe nutritive, vitamine, hormoni... Dar mai este totuși nevoie de ceva...

Chirurgul îl privi pe Tomescu, care înțelese și lăsă ochii în jos. Era miercuri la prînz... Experiențele sale pe cîini abia începuseră... și trebuiau să mai dureze încă pînă seara. Abia atunci putea să-și dea seama dacă se mai mențineau efectele acelea vătămătoare. Și pe urmă? Se punea o problemă gravă. O problemă pe care încă nu îndrăznise să o ridice, dar care acum devenea acută.

Oare era aplicabil pe om, acest „T-12"? Normal, ar fi trebuit să facă încă multe experiențe pe animalele cele mai sensibile, experiențe care puteau dura luni întregi. Dar, acum era vorba de zile, dacă nu de ore.

Ce era de făcut?

Cînd se înapoie în laborator, Fredi era cu totul descurajat. Luă de pe masa de laborator acoperită cu plăci de faianță flaconul cu lichidul galben, limpede, care strălucea parcă în bătaia razelor de soare. Aici, în acest flacon, se găsea medicamentul salvator, care poate că era încă amestecat cu un toxic periculos. Să-l trimită medicului de la spital? Avea oare acest drept?

Nu, nu putea face acest lucru. Organismul doctorului Pavel era slăbit, foarte slăbit. Orice toxic i-ar fi fost fatal, chiar dacă altuia nu i-ar fi produs decît tulburări mai mult sau mai puțin grave, dar probabil nu mortale.

Privi lichidul misterios şi încet, un gînd îi încolţi în minte. Da... de ce nu? Din sertarul biroului scoase o siringă. Era sterilă, desigur, fiartă şi apoi ţinută în alcool. Îi potrivi un ac. Îi cercetă cu atenţie vîrful... era bun, ascuţit. Da... Destupă flaconul şi, introducînd acul aspiră doi centimetri cubi. Privi în zare. Exact doi centimetri. Cam asta trebuie să fie doza.

Rămase o clipă cu siringa în mînă, gînditor. Oare unde o fi mai bine? În picior?... nu, nu-i place în picior. O să umble şchiopătînd... Îşi scoase haina, lăsînd siringa pe masă. Îşi şterse antebraţul stîng cu vată înmuiată în alcool. Aşteptă să se evapore. Apucă din nou siringa şi încercă să introducă acul în piele. Atingerea rece îl făcu să tresară şi să îndepărteze siringa. O privi nehotărît... apoi cu o mişcare bruscă, înfipse acul în muşchi. O simplă înţepătură. Nu-l durea. Apăsă pe piston... şi o arsură vie îl făcu să geamă... Privi siringa... abia introdusese o jumătate de centimetru. Acum îşi dădu seama de greşeală. Doi centimetri cubi... era cam mult pentru braţ. Dar... nu-i nimic. De-ar fi numai durerea! Strînse dinţii şi apăsă mai departe pistonul, pînă la capăt, pînă la capăt...

— Ce faci! Fredi... ce-ai făcut?

Simona îl privea, cu ochii măriţi de spaimă, din pragul uşii. Încet, Frederic Tomescu îşi smulse acul din braţ şi aşeză liniştit siringa pe masă.

— Era singura soluţie, explică el ca şi cum s-ar fi adresat unui student. Organismul lui este prea slăbit... al meu o să suporte, sper... Dar... Simona...

Încă nu se obişnuise să-i rostească numele aşa, direct, şi roşea de fiecare dată...

— Da, Fredi?

— Să nu spui... să nu spui despre asta...

...După amiaza se scurse într-o tensiune uriaşă pentru Simona. Fredi nu veni la laborator. Seara, Simona primi un telefon. „Cred că... o să meargă, Simona". Atîta tot. A doua zi dimineaţa, Fredi alerga pe scările spitalului, cu flaconul în mînă.

★

...Chirurgul clătină din cap.

— Nu sînt multe speranţe. Funcţiile vitale ale organismului se menţin, dar în general, totul merge tare prost... Un declin, aş putea spune...

...O injecţie, la braţ... Încă una, peste trei ceasuri... „T-12" începea să intre în acţiune.

...A doua zi, doctorul Pavel deschise ochii. Recunoscu pentru prima oară de la accident figura Marianei.

...A treia zi, doctorul Tiberiu Pavel încercă să se ridice din pat. Trebui să renunţe, căci sora îi interzise cu străşnicie orice mişcare. Ceru însă de mîncare. Temperatura îi scăzuse.

Organismul său — ajutat de „T-12" — învinsese boala.

Doctorul Pavel era salvat!

★

În aceeaşi zi, locotenentul Iordănescu îi telefonă lui Tomescu. „Experimentaţi vă rog acţiunea substanţei din flaconul pe care vi-l trimit. Fiţi atent la manipulare, credem că este toxică!"

Flaconul pe care-l primi în aceeaşi zi era bine cunoscut tînărului asistent: purta eticheta „T-11" şi lipsea de vreo 72 de ore din dulapul de sticlă al laboratorului!

CAPITOLUL X...

...unde aflăm despre existenţa a doi Frederic Tomescu

Instalat într-unul din fotoliile rotative de metal ale laboratorului, Frederic Tomescu mîngîia mecanic liniile curbe ale microscopului. În faţa sa, nu prea la îndemînă, într-un scaun metalic similar, locotenentul Iordănescu îl asculta cu atenţie pe tînărul cercetător.

— Este exact ceea ce m-am aşteptat! spuse el cu satisfacţie.

— Eu, dimpotrivă, am fost grozav de surprins! mărturisi Fredi. Nimeni dintre noi, nici măcar doctorul Pavel, nu ştia că prin alterare „T-11" dă naştere unor substanţe de degradare cu o acţiune atît de curioasă asupra sistemului nervos. Este o acţiune de excitare puternică. La animalele mele de laborator se manifestă prin mişcări neîncetate, adesea violente. Şobolanii se bat, se muşcă, aleargă mereu prin cuşcă... În sfîrşit, astea sînt doar primele rezultate ale acestei substanţe căreia i-am zis „T-13". Rămîne să le mai controlăm ulterior. Aş fi însă curios să ştiu cum aţi aflat...

În acea clipă, se auzi un ciocănit timid. Apoi, uşa se crăpă uşurel şi de după ea se ivi un cap cu zulufi blonzi, cu ochi albaştri şi cu nas cîrn. Simona privi pe tînărul cercetător şi, fără să-l zărească pe locotenent, care era mascat de dulap, îi şopti încet lui Fredi:

— Fredi, de ce n-ai trecut azi dimineaţă pe la mine, în laborator! Urîciosule!

Tomescu se înroşi ca o sfeclă, amuţi brusc şi încercă să facă disperat semne din mînă. În intenţia lui, semnele trebuiau să însemne: „Taci din gură, pentru dumnezeu! Nu sînt singur! Vino mai tîrziu!"

Erau cam multe de exprimat pentru o singură mînă înzestrată numai cu cinci degete. Simona îl privi mirată, şi apoi, deschizînd uşa larg, exclamă cu un ton de prefăcută îngrijorare:

— Bine Fredi dragă, de ce nu mi-ai spus că vrei să înveţi să înoţi cu o singură mînă? Hai, vino să mă săruţi!

Nici un pictor nu va putea vreodată să găsească o culoare roşie de aceeaşi intensitate cu cea la care ajunseră urechile lui Fredi.

Se întoarse neputincios către locotenent şi nu izbuti să scoată din gîtlej nici un sunet.

— Fredi, începi să mă enervezi! rosti fata cu autoritate. Ce vrei?

Şi brusc amuţi şi ea, văzînd de dincolo de dulap o siluetă străină.

Roşul natural care-i coloră faţa îi stătea foarte bine, socoti locotenentul zîmbind angelic.

— Tovarăşe Tomescu, spuse ea pe un ton oficial, voiam să vă rog să-mi împrumutaţi nişte hîrtie de filtru...

Locotenentul tuşi, foarte preocupat să-şi păstreze seriozitatea. În realitate, avea poftă să izbucnească în hohote de rîs.

Tomescu se ridică stîngaci. Fata continuă, cu ochii în tavan:

— Dar văd că sînteţi ocupat... o să trec... mai pe urmă...

Locotenentul se întrebă mirat, dacă nu cumva în limbaj chimic „a săruta" este echivalent cu „a împrumuta hîrtie de filtru". Uşa laboratorului se închise şi apariţia blondă dispăru. Tomescu, tot atît de roşu

la. față, se așeză la loc pe scaun, în timp ce locotenentul îi privea nevinovat.

— Știți, începu nervos tînărul cercetător, răsucind între degete o lamă de sticlă, a fost... se numește Simona Bogdan, a fost...

— N-are aface, îl întrerupse locotenentul.

După o clipă de gîndire, îl întrebă pe Fredi:

— Ești amator de sport?

— Mda, spuse acesta cu oarecare îndoială. Oarecum... Nu prea am însă timp... Dar ce legătură are?...

— Ai să vezi. Descoperirea mea i se datorește de fapt lui Andrei Valeriu, știi, băiatul acela... căruia i-ai zis zilele trecute „puștiule". Trebuie să-ți spun, în paranteză, că s-a simțit foarte jignit... La un concurs sportiv, prietenul nostru Andrei a văzut un om drogat...

Și locotenentul îi povesti cele ce se întîmplaseră la patinaj.

— De aici i-am luat firul. Mai interesant este că omul care a furat sticla a procedat, cum să zic, „științificește". Ce crezi că a făcut mai întîi? A experimentat produsul! Dar, știi, n-avea animale de laborator, ca dumneata. Și de aceea, a experimentat pe oameni.

De emoție, Fredi scăpă jos lama de sticlă.

— Bine, dar ăsta... este un criminal!...

Locotenentul dădu din cap, afirmativ.

— Și să vezi cum a făcut. A aruncat pur și simplu într-un bidon cu lapte o cantitate din această substanță „T-13" cum i-ai spus. Și toți cei ce au consumat lapte din acest bidon au prezentat simptomele unei excitații puternice. Lumea spunea că erau ca beți...

— Într-adevăr, dintr-un punct de vedere acțiunea nu e departe de cea a alcoolului... remarcă Fredi. Dar... pentru ce-i trebuia substanța?

— În unele țări, sportul e folosit pentru obținerea de mari cîștiguri. Cred că știi că la curse în străinătate, mulți jochei necinstiți își „dopează" caii, ca să fugă mai repede. Ba, mai mult decît atît, în cursele cicliste de distanță, unii cicliști au fost drogați, pentru ca să reziste mai ușor în etapele cele mai dificile. Scria și în ziare. Se citează chiar cazul unuia care, căzînd în timpul curselor, a continuat să-și miște spasmodic picioarele, așa culcat, sub influența drogurilor!

— Bine, dar ăsta nu mai e sport.

— Da, e o afacere. Dar să continuăm. Individul nostru a aflat, din publicațiile științifice, despre cercetările doctorului Pavel și le-a interpretat în felul acesta. Trucul cu „reporterul" era necesar ca să fie sigur că n-o să fie întîlnit cînd avea să se apropie de laborator. De unde să știe el că o să apară un băiat pe nume Andrei, cu asemenea aptitudini de detectiv...

— Partea cea mai interesantă, continuă Tomescu, este că a dat tocmai peste un flacon vechi, alterat, de „T-11" care avea proprietăți similare... dar foarte periculoase...

— I-am dat de urmă mai întîi prin Ion Geamănu. Patinatorul acesta este de fapt, după cum ne-am putut convinge, de bună credință. Individul care a furat „T-13" i l-a dat, pretinzînd că este un medicament obișnuit cu polivitamine... De asemenea, la capturarea lui ne-a ajutat doctorul Vasile Ionașcu, care a avut de suferit și el efectele laptelui botezat cu „T-13" și care a încercat să analizeze cauza activității febrile din acea după amiază de luni... a tuturor consumatorilor de lapte.

Lucrurile erau acum mai mult sau mai puțin clare.

— Trebuie să adaug, spuse Iordănescu, că după ce se convingea de efectul lui „T-13“, individul voia să-l plaseze în străinătate, pretinzînd că-i cunoaște rețeta și, în acest fel, să facă o dublă escrocherie... Dat fiind că substanța nu lasă în mod aparent nici o urmă, ar fi obținut desigur un preț ridicat pentru rețeta ei. Te gîndești ce cîștiguri fabuloase se puteau obține la curse, „dopînd“ caii cu această substanță! Și acum, o să te las. Te rog să transmiți complimentele mele tovarășei Simona Bogdan... și nu uita (aici locotenentul îl privi nevinovat în ochi pe Tomescu), nu uita că ți-a cerut niște... niște hîrtie de filtru...

În urmă-i Fredi se înroși, ca de obicei, la față. Încetul cu încetul, însă, căzu pe gînduri. Dar întîmplările acelea aparent inexplicabile, din după amiaza aceea de sîmbătă? Oare, cînd umblase cu flaconul conținînd „T-13“ nu-i rămăseseră pe mînă urme, care ajunseseră apoi pe pîinea pe care o mîncaseră cu toții? Și atunci, asta era explicația supărării tatălui și mamei sale, a plînsetului Măriucăi și... și în special asta era oare explicația declarației de dragoste?

Așadar, acela era un alt Frederic Tomescu? Complet deosebit de Frederic Tomescu cel de toate zilele?

Simțea că nu poate fi astfel... In definitiv el o iubea și așa pe Simona.

Dar care era la drept vorbind explicația acestei schimbări atît de bruște de temperament?

Despre asta, avea să afle abia peste cîteva săptămîni, cînd în jurul doctorului Pavel se vor găsi adunați cei ce luaseră parte la această aventură.

CAPITOLUL XI...

...în care cititorul află tot ce mai are de aflat

Se aflau acolo, in spațiosul hol al locuinței doctorului Pavel, unde acesta vorbise, acum mai bine de o lună, cu falsul reporter Lăzărescu. Erau toți cei pe care-i strînseseră la un loc întîmplările ciudate din ultimul timp. Doctorul Pavel, încă palid, purtînd pe frunte o cicatrice ca o tăietură de sabie, își sprijinea mîinile pe brațele fotoliului moale în care se odihnea. Soția lui, Mariana, se așezase pe unul din aceste brațe. Frederic și Simona stăteau pe scaune lîngă doctorul Pavel, Simona aruncîndu-i din cînd în cînd priviri lui Fredi, iar acesta simțindu-le roșind și neîndrăznind să i le întoarcă. Locotenentul Iordănescu se afla lîngă fereastră și, alături de el, era Andrei, fericit că reușise să ia, azi dimineață, o notă bună la fizică și că ieri seara îi reușise o experiență grozavă de chimie.

Doctorul Pavel se opri o clipă, apoi continuă să vorbească:

— Așadar, în privința constituției omului sînt numeroase păreri. Cea mai răspîndită spune că oamenii pot fi împărțiți în trei grupuri: astenici, normostenici și hiperstenici. Astenicii sînt acei oameni înalți și svelți, cu mîini și picioare lungi și subțiri. Iată, priviți-l pe Fredi Tomescu.

Privirile tuturor se îndreptară spre asistentul doctorului Pavel.

— Vedeți? Craniul este alungit în înălțime, bărbia slab pronunțată (Fredi își trecu mîna pe bărbie), nasul mare și îngust... (Fredi își pipăi nasul). Părul abundent, trece peste frunte și tîmple... asta, fi-

rește, pînă apare chelia cea nemiloasă (Fredi își mîngîie cu satisfacție părul). Pieptul e îngust și turtit. In general, astenicii sînt foarte slabi.

Doctorul făcu o pauză și apoi trecu la o altă categorie, în timp ce Fredi Tomescu răsuflă ușurat și puțin roșu la față.

— Hiperstenicii sînt, pe scurt, oamenii grași. Sînt indivizi (și doctorul Pavel își roti privirea în jurul său) asemenea locotenentului Iordănescu. Robuști, cu membrele scurte, mîinile late, capul rotund, buzele pline. Părul e moale și chelia apare de obicei mai de timpuriu. Dar asta e compensat din belșug de creșterea bogată a bărbii și mustăților. Gîtul, după cum vedeți (și doctorul arătă spre Iordănescu, așa cum ar fi fost spre o planșă demonstrativă la curs, în fața studenților), gîtul e scurt și gros, iar capul adîncit între umeri. Oamenii hiperstenici sînt mai scurți și mai predispuși la obezitate...

O nouă oprire, în timpul căreia Iordănescu răsuflă și el fericit că nu mai era un exemplu viu.

— Tipul mediu, care se întîlnește de cele mai multe ori, continuă doctorul Pavel, este normostenicul. Cei mai numeroși dintre noi, cei de aici, sîntem normostenici, avînd dimensiunile principale ale corpului proporționale. Iată, așadar, cele trei tipuri clasice în care se pot împărți oamenii.

— Ce importanță are în definitiv această împărțire, întrebă locotenentul. Fiecare om, după părerea mea — și asta cred că reprezintă un fapt evident — are anumite trăsături deosebite. Există variații infinite care se abat de la medie. Fiecare om are constituția lui proprie.

Ceea ce spunea locotenentul Iordănescu părea foarte just. Doctorul Pavel aprobă și el clătinînd capul.

— Desigur, ai dreptate. Totuși, pentru nevoile clasificării, împărțirea pe care v-am expus-o este utilizată în medicină. Să vedeți însă ce s-a întîmplat. Unii autori au susținut că diferitele tipuri constituționale trebuie să determine „potențialul patologic", adică cu alte cuvinte, după tipul în care se încadrează, oamenii trebuie să sufere mai mult de anumite boli. De pildă, astenicii suferă mai mult de tuberculoză pulmonară, ulcer gastric și duodenal și altele; hiperstenicii, de piatră la ficat și rinichi sau arterioscleroză...

Tomescu (astenicul) întîlni privirea îngrijorată a lui Iordănescu (hiperstenicul) și-și zîmbiră încurajator.

— Bine, obiectă Mariana, dar asta-i o concepție fatalistă. Așa s-a născut omul, așa o să se îmbolnăvească!

— O astfel de concepție nu poate fi, într-adevăr, acceptată, ripostă doctorul Pavel. Medicii de copii arată de altfel că diferitele conformații ale corpului iau naștere în funcție de anumiți factori externi. Chiar și trăsăturile oamenilor maturi se pot schimba sub influența factorilor externi — a alimentației, a muncii, a bolilor... Iar dezvoltarea bolilor depinde totdeauna de relațiile reciproce ale organismului cu mediul extern...

In concepția actuală, prin constituție nu se mai înțeleg numai anumite semne fizice, numai o anumită conformație a corpului. Ea trebuie să cuprindă nu numai particularitățile cu care s-a născut omul, ci și acelea dobîndite în viață. Toate proprietățile organismului care intervin în adaptarea la condițiile vieții...

Pavel se opri și zîmbi.

— Iertați-mă dacă uneori întrebuințez poate termeni prea tehnici, prea de... meserie, dar...

— Nu, nu, e foarte interesant, îl asigură Andrei.

Urmărise cu atenție cele ce spunea doctorul, cu gura întredeschisă, ca și cum ar fi vrut să aspire totul, să nu scape nimic.

— Dar... nu ne-ați lămurit încă în legătură cu fenomenele... și Iordănescu ezită, negăsind termenul cel mai potrivit.

— Fenomenele lui „T-13"? sugeră Tomescu.

— Pentru ca să ajungem acolo, trebuie să spun și despre concepția funcțională a constituției. Vedeți... pentru starea de sănătate, cît și mai ales pentru cea de boală, importanța cea mai mare o au proprietățile fiziologice, adică felul cum funcționează diferitele organe și, în primul rînd, starea sistemului nervos.

Acum o să ne întoarcem cu gîndul la epoci foarte îndepărtate, să zic acum vreo două mii de ani, în Grecia antică. Printre nenumăratele feluri de comportare ale omului, ei au deosebit patru temperamente: coleric, flegmatic, sanguin și melancolic.

— Dar... mai sînt oare actuale aceste temperamente? întrebă Mariana, surprinsă.

— De la vechii greci, oare nu s-a schimbat pînă acum temperamentul omului? glumi locotenentul Iordănescu.

— Multe s-au schimbat de atunci. Dar interesant este de remarcat că studiul activității nervoase superioare, după metoda reflexelor condiționate întreprinsă de Pavlov, a dovedit baza fiziologică a vechilor „temperamente" grecești.

Andrei înălță neîncrezător din umeri.

— Cum adică... Pavlov a verificat vechile povești ale grecilor?

— Nu, desigur, și doctorul Pavel zîmbi, amuzat. Pavlov nu și-a pus ca scop să-i verifice pe vechii greci! Studiind activitatea creierului la cîini, el a deosebit două tipuri: tipul tare, care e excitat repede și intens și la care și inhibiția este relativ puternică, și tipul slab. După alte criterii și anume după raportul dintre procesul de excitație și cel de inhibiție, el a distins un tip echilibrat și un altul neechilibrat. In sfîrșit, animalele puternice și echilibrate pot fi vioaie sau liniștite. Deci, I. P. Pavlov arăta că pentru a caracteriza constituția trebuie să se aprecieze și labilitatea sau inerția procesului de excitație sau a celui de inhibiție... Din toate aceste categorii s-a obținut patru tipuri principale: unul tare neechilibrat, altul tare echilibrat liniștit, altul tare echilibrat vioi și, al patrulea, tipul slab.

După cum scria Pavlov, acestea corespundeau întocmai celor patru temperamente descrise de medicii Greciei antice. Mi-e teamă că am exagerat, de astă dată, cu terminologia medicală, dar vă promit că n-o să mai păcătuiesc...

Acum să trecem la acțiunea lui „T-13", substanța care a luat naștere prin alterarea lui „T-11". După părerea mea, prin acțiuni care urmează să le cercetăm în laborator și să le controlăm și care probabil sînt de natură fizico-chimică și acționează direct asupra celulei nervoase... iertați-mă, iar mă avîntam în termeni tehnici. Ei bine, prin acțiunea lui „T-13" este probabil că se produce o creștere a labilității procesului de excitație. Aceasta înseamnă, așadar, că sistemul nervos reacționează mai repede, într-un grad extrem de puternic. De aceea, de exemplu, la o simplă ripostă obișnuită pe care ai putea-o trata cu o glumă, amicului nostru Frederic i-a sărit, după cum îmi povestea, țandăra. Această reactivitate mărită este urmată, firește,

de o rapidă epuizare ulterioară. Și nu uitați că Fredi Tomescu, aci de față, vrea să se încadreze în tipul echilibrat liniștit.

Acum, îmi pun întrebarea, dacă prin acțiunea prelungită a lui „T-13" nu se modifică cumva, în mod temporar, chiar tipul respectiv. În sfîrșit, pătrundem într-un domeniu unde s-ar putea face multe obiecții... Și cu asta, gata! Acum cred că putem să vorbim despre altceva!...

În cameră se produsese o destindere. Oamenii se ridicară de pe scaune. Unii își aprinseră cîte o țigară. Tomescu se apropie de Simona și-i șopti ceva. Andrei veni lîngă doctorul Pavel.

— Dar, totuși, cred că „T-13" nu se poate folosi... așa... spuse el, șovăind.

— Desigur că nu. Cred că nu e o substanță utilizabilă, deocamdată. E toxică și are o acțiune violentă, nefiziologică. Nu, desigur. Dar... am impresia că au început să te preocupe serios problemele astea?

— Da, mai ales „T-12". Știți... și Andrei roși.

— Spune! îl încurajă doctorul Pavel.

— Cred că nu vă opriți aici, nu? Vreau să spun, acum că ați dat o substanță atît de folositoare cum este „T-12", o substanță care... ajută la vindecarea unor boli grave, care sprijină refacerea organismului bolnav... după operații... Acum, n-o să încetați cercetările?

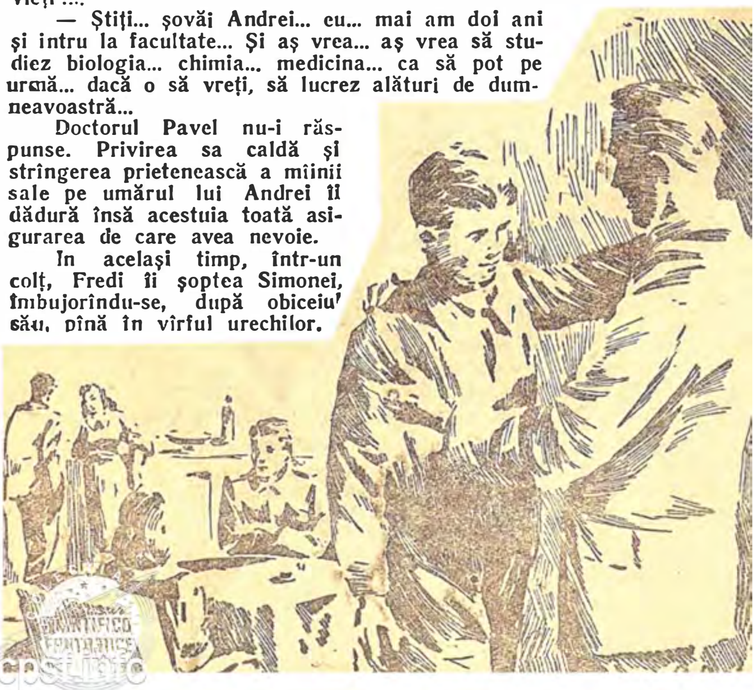
Doctorul Pavel zîmbi, îi puse mîna pe umăr.

— Hm! Mai am o mulțime de lucruri de făcut. De experimentat acțiunea acestor substanțe de degradare, de tipul lui „T-13"... De cercetat noi variante, de îmbunătățit... Ehei! Mi-ar trebui încă vreo două vieți!...

— Știți... șovăi Andrei... eu... mai am doi ani și intru la facultate... Și aș vrea... aș vrea să studiez biologia... chimia... medicina... ca să pot pe urmă... dacă o să vreți, să lucrez alături de dumneavoastră...

Doctorul Pavel nu-i răspunse. Privirea sa caldă și strîngerea prietenească a mîinii sale pe umărul lui Andrei îi dădură însă acestuia toată asigurarea de care avea nevoie.

În același timp, într-un colț, Fredi îi șoptea Simonei, îmbujorîndu-se, după obiceiul său, pînă în vîrful urechilor.

— Simona, dragă... ştii, s-ar putea să fiu chiar un tip slab, nu numai echilibrat liniştit... Şi, zău, tu... tu mi-ai spus că ţi-am plăcut... dar asta intr-o clipă cînd de fapt nu eram eu... eram un altul, un echilibrat vioi sau chiar neechilibrat... şi... spune-mi, mai... iţi mai menţii părerea veche?

Simona luă o figură de nepătruns.

— Dumneata nu cunoşti suficient legile fiziologiei, începu ea pe un ton doctoral. Dacă mediul exercită suficiente influenţe favorabile un timp îndelungat, atunci se poate ca unele trăsături să se modifice. Nu? Parc-aşa ar vorbi asistentul Fredi Tomescu? Aşa încît (şi aici îi şopti la ureche), iubitule, o să am eu grijă de tine!...

Un temperament „flegmatic" nu poate să îmbrăţişeze o fată în plin public. Dar Fredi nu era totuşi departe de a trece într-o profundă „labilitate" şi asta fără nici un „T-13"...

★

Ce s-a intîmplat după aceea?

Autorul nu a mai aflat, pentru că, după cum ştiţi, toate astea s-au întîmplat (e mai pretenţios „se vor întîmpla" deşi e poate mai corect) în viitor... Presupun însă că Simona şi Fredi Tomescu vor alcătui o pereche fericită, că doctorul Pavel va continua cercetările sale, că Nicuşor va învăţa la şcoala medie şi că Andrei va urma facultatea, iar mai tîrziu va deveni asistentul doctorului Pavel.

Dar... în toate astea nu mai e nimic neobişnuit.

SFIRŞIT

Tiparul executat la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

Rugăm cititorii să ne trimită impresiile și sugestiile lor asupra lucrărilor publicate în colecția noastră pe adresa: București, Raionul I. V. Stalin, Casa Scînteii, Piața Scînteii Nr. 1, Redacția revistei „Știință și Tehnică".

Colecția „Povestiri științifico-fantastice" apare la 1 și 15 ale fiecărei luni, în 32 pagini, prețul de 1 leu exemplarul.

Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

Prețul abonamentelor:

3 luni	6 lei
6 luni	12 lei
1 an	24 lei

2012

CLUB COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

cpsf.info

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
eviigheorghe
krokodyliu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala!)

1 leu